

THE STANDARD BEARER

EDITORIAL STAFF

H. Danhof

H. Hoeksema

G. M. Ophoff

B. J. Danhof

G. Van Beek

Reformed Semi-Monthly

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE
PUBLISHING ASSOCIATION,
GRAND RAPIDS, MICH.

Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich.

Subscription communications should be addressed to J. H. Vander Vennen, 1061 Dunham St., S.E., Grand Rapids, Mich. Communications relative to contents of Magazine should be addressed to Rev. H. Hoeksema, 1213 Sherman St., S.E., Grand Rapids, Mich.

Vol. III, No. 5

DECEMBER 1, 1926

Subscription Price, \$2.50

MEDITATIE

GODE ZIJ DANK

Wat zal ik den Heere vergelden voor al
Zijne weldaden aan mij bewezen? Ik zal
den beker der verlossingen opnemen, en den
Naam des Heeren aanroepen.

—Ps. 116:12, 13.

Wat zal ik den Heere vergelden?

Er ligt in den uitroep van den dichter, in den vorm van een vraag uit zijn hart gegrepen en van zijne lippen geperst, allereerst een overweldigenden indruk van rijke genade over hem uitgestort, van onuitsprekelijk groote weldaden aan hem bewezen door zijn God.

Hij gevoelt zich rijk.

Hij weet zich in zijn rijkdom begenadigd door Godes gunst.

Hij gevoelt, hoe zijn hart tintelt van blijdschap en overvloed van de dankbaarheid der liefde jegens zijnen God.

Geen wonder!

De dichter zingt hier als het verlorene kind van God, dat door diepten des doods en door donkerheden der hel en door benauwdheden der ziel heen de rijke genade, de hemelhooge wijsheid, de diepte des rijkdoms van Gods liefde heeft leeren kennen. Hij had gekneld gelegen in banden van den dood, en de angsten der hel hadden zijn ziel benauwd; in benauwdheid en droefenis had hij zich verloren geweten. Doch uit de diepte des doods en de bangheid der hel had hij den Heere gekend, uit den kolk der ellende had hij Hem aangeroepen en Hem gesmeekt om verlossing. En de Heere had Zijn oor geneigd naar de smeekstem van Zijn knecht, had hem gered, zijn ziel opgetrokken uit den dood, zijn voet geschraagd, zijn traan gedroogd, en zich aan hem geopenbaard als genadig en rechtvaardig, als een God van menigvuldige ontferming en rijke barmhartigheden....

En nu zingt de dichter!

Zingt met de levendige herinnering in de ziel aan zijn staat van diepe ellende.

Zingt, nu hij uit het oogpunt van zijn vroegere ellende, zijn dood en droefenis, zijn vloek en verdoemenis, zijn tegenwoordigen rijkdom en zaligheid, en de menigvuldige weldaden van zijnen God aanschouwt, voor zijn zielsoog uitspreidt, opsomt, telt, één voor één....

Nu ziet hij de grootheid van Gods gunst over hem.

En nu heeft hij lief den Heere.

En is hij blijde dankbaar.

En overstelpt door het gezicht van den rijkdom van Gods goedertierenheden roept hij uit:

Wat zal ik den Heere vergelden?

Dankbaarheid is niet ieders.

Het is geen nationale deugd, ze is niet in de wereld.

Ze is de vrucht van Gods genade in het hart van het kind, dat door Hem gered werd en nu Hem looft en dankt.

En genade is niet nationaal, ze is nooit algemeen.

Zeker de wereld kan op hare wijze Dankdag vieren.

Ze kan hare schatten tellen. Als aan het einde van een seizoen het kind der wereld terugziet, dan kan hij zich dikwijls verblijden en zijn hart kan door den Heere met vroolijkheid vervuld zijn. De hemel regende van boven en drenkte het dorstige aardrijk; de aarde was vruchtbaar beneden en bracht overvloediglijk spijze voort. Een oogenblik stond het gouden graan te prachtgolven op het land, het hart des landmans vervullende met blijde verwachting. Zwaar beladen stond de vruchtboom, den mensch als met uitgestrekte hand aanbiedend heerlijke spijs....

De handelsman deed zaken en voorspoed was zijn deel. Het pad was als met rozen bezaaid. Het ging hem wel, 't gelukte hem, wat hij deed en hij breidde zich uit als eene groene inlandsche boom....

Nijverheids-grooten vonden volop arbeid. De machines in de fabriek stampten dag en nacht door. En schatten rolden den grooten der wereld in den schoot. De hoorn des overvloeds bleek rijkelijk uit te storten....

En dan kan ook de wereld even stilstaan, als ze van hooger hand leest, dat de tijd weer is aangebroken voor den Nationalen Dankdag.

Dan kan ook de aandacht der wereld gevestigd worden op haren rijkdom.

Des oogstes was te veel dan dat ze in de schuren geborgen kon worden, en de schuren werden vergroot. De handel werd uitgebreid en grooter zaken met meer winst lachen uit de toekomst tegen. De fabriek werd uitgebouwd, meer arbeid, meer productie, rijker winsten worden verwacht.

En de wereld is blijde....

En ze roept uit: Mijne ziel! gij hebt vele schatten, voor vele jaren!....

En op Dankdag kan de aandacht op dit alles worden gevestigd. Men spreekt van de vooruitgang der wereld, van des menschen kracht en grootheid, van talent en bekwaamheid, van wetenschappelijken landbouw en vee-teelt, van handelsbekwaamheid en nijverheidsgenie....

Daarnaast, half uit gewoonte, 't is immers Dankdag, gewaagt men ook nog even van de Voorzienigheid....

Misschien zelfs, half bijgeloovig, — men wil die Voorzienigheid toch liefst gunstig gestemd houden, — maakt men, wat men overigens schier nooit doet, een kerkgang....

Men buigt even het hoofd in het huis waar God behoort gediend te worden, doch waar men reeds overlang Gods Woord vertrapte en van den kansel weerde, en 's menschen woord verkondigde. Beter nog, men stort van zijn rijkdom een penningske, om straks in de dagbladen te verkondigen, hoe barmhartig men was en hoe men den arme gedacht. Men vergold den Heere voor al Zijne weldaden!

En het offer der goddeloozen is den Heere een gruwel. Hij is ver van hun gebed, ook van hun dankgebed. Dankbaarheid is niet ieders!

Wat zal ik den Heere vergelden?

Zoo roept het kind van God, door den Heere verlost.

Want ook hij ziet vele weldaden, doch hij ziet ze als door schuld verslagen en verbrijzeld van geest. Hij ziet ze als openbaringen en blijken van de eene groote en alles omvattende weldaad: dat de Heere zijn God is!

Daarin verheugt hij zich.

Dat is het hart van al zijn rijkdom, zijn eenige troost in leven en in sterven.

Daarom is alles hem een weldaad en daarom kan hij dien God in alles ook nederig danken.

Immers, die God, die hem redde van de benauwdheid, die hem verlost uit de macht der zonde en des doods, die het voor hem opnam, ook tot in den dood Zijns Zoons, zal hem met dien Zoon ook alle dingen schenken. Hij is de God des Verbonds. Hij is de vriend van Zijn kind. Hij zorgt voor Zijn volk en Hij schenkt hun alles goeds, en zal alle kwaad van hen weren of ten hinnen beste keeren. Zijne genade is hun deel, en die genade is hun genoeg ten allen tijde, in alle omstandigheden des levens. Ze is beter dan het leven en dan de uitgezochtste spijzen.

Zeker, het kind van God viert Dankdag, viert dagelijks dankdag, viert dankdag in alles. Hij leeft uit de hand zijns Gods. Van zijn Vader in den hemel ontvangt hij alle dingen, het zoete en ook het zure, voorspoed en ook tegenspoed, vruchtbare en ook onvruchtbare jaren, rijk-

dom en ook armoede. Hij ontvangt van Hem brood om te eten, water om te drinken, geld en goed; hij ontvangt van Hem den arbeid en de kracht tot dien arbeid, den regen en den zonneschijn, gezondheid en welstand; maar ook hagel en vuur, stortregen, die wegspoelt en droogte, die alles doet verdorren en verwelken, de volle broodmand en ook de leegé schuur; lijden en ellende naar het vleesch, droefheid en smart, verlies en dood, alle dingen....

En hij dankt, dankt in alles.

Dankt, omdat de Heere zijn God is en omdat in alles Zijn Naam nabij is.

Dankt, omdat hij mag deelen in de rijke genade Gods, waardoor alles in zegen, in eeuwig zegen verkeert.

En hij let op de daden des Heeren.

Hij laat zijn oog gaan over alles, over heel zijn weg in verband met alle dingen. Hij let op regen en zonneschijn, op het goede graan en op de rijke vrucht. Hij let op de wegen des Heeren in zijn persoonlijk leven, in het leven der wereld, in het leven der Kerke Christi.

En overal ziet hij weldaden.

Want overal ziet Hij den Naam zijns Gods.

En hij dankt, met de belijdenis in het hart en op de lippen, dat hij alles heeft verbeurd, omdat hij niet waardig was een zoon genaamd te worden, nederig en ootmoedig. En de uitroep van den dichter wordt ook hem uit het hart geperst:

Wat zal ik den Heere vergelden?

Zal hij dan den Heere weder vergelden?

Is de dankbaarheid van het kind van God dan dit, dat hij, waar de Heere hem zoo rijkelijk overlaadt met weldaden, nu ook iets doet voor zijn God en Hem voor genoten weldaden terugbetaalt?

Dat zij verre!

Die gedachte ware godslasterlijk!

Juist het tegenovergestelde ligt in de woorden van den dichter, zoo pas verlost door den Heere. Zijn vraag bedoelt niet uit te drukken, dat voor zijn bewustzijn de mogelijkheid leeft, dat hij den Heere ook maar in het allergeeringste zou kunnen vergelden. Integendeel. Hij gevoelt de onmogelijkheid van zulke dankbaarheid. En diep beseffende, dat hij tegenover den Heere niets is, dat hij niet bij machte is, om Hem ook maar het allergeeringste toe te brengen, valt hij overstelpt voor zijn God op de knieën en roept hij uit: Wat zal ik, nietig mensch, ooit den Heere kunnen vergelden voor al Zijne weldaden aan mij bewezen?

Zoo alleen is 't goed.

God moet alles blijven, ook, en voornamelijk in ons danken. Tot aan het allerlaatste toe moet alle roem des menschen blijven uitgesloten.

God alles. De mensch niets.

Den Heere vergelden?

Den Heere, die de Algenoegzame in Zichzelf is? Die van eeuwigheid tot eeuwigheid de Volzalige is? Die nooit van noode heeft, dat menschenhand Hem dient?

Die alleen de Fontein alles goeds is? Wat zou Hem toch kunnen worden toegebracht, dat Hem rijker, grooter, heerlijker zou maken? Wat zou een schepsel Hem toch kunnen geven, dat Hem aan dat schepsel zou verplichten of ook een rekening van dankbaarheid zou kunnen betalen?

Den Heere vergelden?

Wij? Gij? Ik?

Och arme, waar zouden we iets vinden, dat we niet eerst van Hem hebben ontvangen? Is er iets in 't gansch heelal, dat niet Zijns is? Is niet het vee op duizend bergen van Hem? Zal ik Hem dan een offer brengen tot vergelding voor al Zijne weldaden? Is niet al het goud en zilver Zijns? Hoe zal ik dan ooit iets kunnen vinden, dat ik Hem zou geven? Al wat ik Hem zou willen schenken is reeds eerst van Hem. En de daad zelfs, dat ik met Zijn eigen goed bij Hem zou komen, om Hem iets te schenken, alsof het mijn eigendom en niet Zijns ware, is den Heere een gruwel. Zal ik Hem dan mijzelf toewijden, om zoo Hem te vergelden? Mijn arbeid en mijn kracht, Maar ook ik ben Zijns, mijn verstand en mijn wil behooren Hem toe, mijn kracht en mijn talent, mijn lichaam en mijn ziel, ze zijn Zijn eigendom. In mij of buiten mij, waar mijn oog ook zich vestigen moge, nergens vind ik iets, dat niet Zijns is en dat ik Hem zou kunnen toebrengen....

Wat zal ik den Heere vergelden?

Niets. Alle wedervergelding is buitengesloten.

Geen vleesch zal ooit roemen voor Hem.

God is alles. God blijft alles.

Eeuwiglijk en altoos!

Wat dan?

Zal ik dan voor Hem geen uitdrukking geven aan de dankbaarheid, die mijn hart overweldigt?

Ja, toch; ik zal den beker der verlossing opnemen en den Naam des Heeren aanroepen!

De beker der verlossing is de beker, die het geredde volk des Heeren opheft, als het gedachtig is aan de machtige daden des Heeren zijns Gods, waardoor het gered werd uit banden der zonde en des doods. Het belijdt daarbij, dat het zelf niets is, dat het duizendwerf alles had verbeurd en dat alleen de vrije gunst, die eeuwig God bewoog, hen gered en verlost heeft. Het spreekt daarbij uit, dat God alleen groot, dat God alleen alles is, de eeuwig-getrouwe Verbonds-God. De beker der verlossing is symbool van het roemen in God alleen.

Daarom behoort bij dien beker het aanroepen van den Naam des Heeren. Het uitspreken van dien Naam, met diep ontzag, met dankbare erkentelijkheid, met blijden roem....

Voor Hem, in dankgebed en loflied....

Voor elkander, als kinderen des Heeren....

Voor de wereld, als getuigen van Zijn Naam!

Zoo worde ons leven één groote Dankdag. Laat ons vermelden van al de weldaden, die we genoten. Van alles, wat we uit de hand des Heeren ontvingen op onze reis naar boven, als personen, als gezinnen, als Kerke

Gods. Laat ons in dit alles den Naam des Heeren onzes Gods zien, die Wonderlijk is van raad en machtig van daad, om dien Naam uit te spreken met dankbare blijdschap des harten, ons in alles verheugende in den Naam des Heeren onzes Gods en de gave Zijner genade....

Dat is de drang van het dankbare hart.

Dat is den Heere welbehagelijk.

Zoo blijft Hij alles.

Zoo knielen wij eerbiedig voor Hem neer, dankend, lovend, roemend den Naam Zijner grootheid en genade.

En als we straks opstaan van ons knielend dankgebed, leeft meer dan ooit de dankbaarheid in ons hart...

Want dan danken we, dat we hebben mogen danken!

Wat zal ik den Heere vergelden?

Niets. Want Hij alleen is en blijft eeuwiglijk de Fontein alles goeds.

Maar ik zal den beker der verlossing opnemen.

En den Naam des Heeren aanroepen!

Hallelujah!

H. H.

YES, WE FOLLOW

Yes, we follow day by day, as the Master leads the way;
Though the trail be rough and high, though our hopes
and fortunes fly.

Though the pathway seem absurd, we that Master's voice
have heard:

Follow Me.

Though He choose a burdened way, we have not the right
to say:

"Master, I would take a trail, leading thru a shady vale,
Where the foot-steps freer fall," Faint resounds the Mas-
ter's call:

Follow Me.

"Master must I follow there, thru those hills and moun-
tains where

Seas of strife are wide and deep, cliffs we climb are sharp
and steep?"

Then the Master made reply, Heed this warning, do or
die:

Follow Me.

—Contributed.

BEKENDMAKING

Donderdag, den 9den December 1926, 's avonds om
kwart voor acht, hoopt Ds. D. Jonker van Grand Rapids.
Mich., eene lezing te houden in de kerk der Prot. Geref.
Gemeente te Byron Center, Mich.

Onderwerp: "HARMONIE."

De Lecture Commissie.

THE LOVE OF GOD

Behold, what manner of love the Father hath bestowed upon us, that we should be called the sons of God.—John 3:1.

The Apostle John catches a glimpse of the love of God for His own. What he sees astonishes him, awes him. It stirs his soul to its very depths. And a mingled feeling of astonishment, extreme delight and deep reverence causes him to exclaim: "Behold, what manner of love the Father hath bestowed upon us, that we should be called the sons of God."

Let us contemplate this singular love of God. "That we should be called the sons of God." Those whom the Father calls His sons were by nature children of the Devil. Being his children they were of him. He was their father. As their father he had been engaged in fructifying their evil hearts with his lies. So he did from the very beginning, at the dawn of the history of humanity, there in Paradise. His first victims were our first parents. We recall the lie: "Ye shall not surely die . . . Your eyes shall be opened and ye shall be as God, knowing good and evil. Thus spoke the tempter. And man was drawn away by his own lusts and enticed. Then when lust had conceived, it brought forth sin, and sin when it had finished brought forth death. The wrath of God had begun to be revealed from heaven over all unrighteousness of men.

The devil, the father of the sinner. It is he who fructifies the sinful lusts of man. The devil's seed is his lies. And the lusts of the wicked conceive—the lie and bear sin, and sin death.

The children of God were, when they were yet the children of the devil, in the power of this evil one. He was the prince of their dark heart. So God would have it, for man had sinned. And God is just.

And finally, these sons bore the image (in a spiritual ethical sense) of him, satan. Then when they were still his children. Between satan and these children there was, at that time a striking resemblance. Was the mind of the devil darkened by sin, likewise the mind of his children. The devil's heart is filthy and black, likewise the hearts of his children. The devil hates and curses God, his children do likewise. What unlovely creatures they were—their throats, an open sepulchre; with their tongues, using deceit; under their lips, the poison of asps; their mouth, full of cursing and bitterness; their feet, swift to shed blood; in their paths, destruction and misery; the way of peace, they knew it not; before their eyes, no fear of God.

And yet in spite of all their sins and unloveliness the Father loved them, He calls them His sons. Having called them His sons He will compel satan to release his hold upon them. They must no longer remain in bondage. For they are sons of God. Redeemed are they not with silver or gold but by the precious blood of the lamb. They now belong to God. His sons are they. Their spiritual slavery must come to an end.

God having called us His sons will now conform us unto His image. Being His sons He will work in our hearts with His spirit until we begin to declare His virtues and reveal His life. His sons are we not, to be sure, as God but as creature, but sons nevertheless in whom He will continue to work with His Holy Spirit until we respond with "Our Father."

Such does God call His sons, namely, those who are least deserving of it, such as deserve to disappear in the abyss of death eternal. Such God calls His sons to whom the very name of God is loathsome. What marvelous love! The contemplation of this heavenly mystery fills the apostle's soul with a great emotion. Behold, what manner of love the Father bestows upon us.

This love becomes even more marvelous when we consider that it was merited love. It is a love which comes to us through the channel of a Christ who merited that love by suffering and dying. And Christ is God's Son. But He spared not His own Son but delivered Him up for us all.

(Continued)

G. M. O.

THE MAGISTRATES BEAR THE SWORD

After the flood the people of God, together with the whole human race enter upon a new era, stand in a new and in many respects different world and begin a new dispensation. There is a very distinct difference between the prediluvian and postdiluvian world, a difference which we must understand for a correct conception of the historic development of the covenant of God. For that new world, with its altered conditions, that emerged from the flood, was the stage upon which God was to display the wonders of His grace in antithesis to the darkness of the power of the devil and his seed. God begins a new dispensation, He commences a new way in which to rule His house, as soon becomes apparent. And in order to understand this new dispensation, we must understand and bear in mind the change that came with the flood and soon after the flood with the confusion of tongues. Even as the distinction between the old dispensation and the new must be rather clearly understood and kept in mind for a correct conception of our own era, so it is also of importance that we remember how after the deluge there emerges a new world in many respects different from the old, beginning a new history, though even this new period stands in organic relation to that before the flood.

We must remember, that although through the flood God made separation between His Church and the wicked world that had become ripe for judgment, yet the separation had not been final and absolute. Such will only be the final separation in the day of Christ's coming, of which the deluge was a typical historical fact. Before the day of His coming and final reckoning, as Jesus also teaches especially

in some of the parables, the separation cannot be complete. The human race, as it has its first father and root in the first Adam, must according to the will of God develop as one natural organism, though within it the spiritual powers of sin and grace create the antithesis and cause division and strife. As the wheat and the chaff must grow together till the grain is ripe and the time for the harvest come; as even the tares must be allowed to remain and to develop with the wheat until the master commands it to be cut; as the good and bad fishes are scooped in the net that is dragged through the sea, and they are not separated until the net is dragged on the shore, so the race of man, though according to God's determinate counsel consisting of wheat and tares, of kernel and chaff, must remain a natural organism. In it the righteous and the wicked, the elect and the reprobate have their lives, from a natural point of view, closely intertwined. Together they exist and develop. They are one human race, made of one blood, having the same natural life, often born of common parents as brother and brother, receiving the same natural things, living in the same world, moving and acting in the same spheres. And only in the day of final judgment shall they be separated forever. And although it is true, that the judgment that came upon the world in the deluge was final in a sense, that it was final for the old world and that as such it was also typical of the end of the world, yet it was not final in this sense that it had caused absolute separation between the Church and the world. In the ark the Church is saved, but not the Church without spot or wrinkle. However small the Church was, as it was present in Noah's family, it has among its few members the seed of the serpent. And this seed of the serpent was soon to manifest itself and would again develop, increase in number and strength and dominate the world. This is evident, when on occasion of Noah's intoxication, Ham reveals his carnal nature, and in the prophetic blessing and curse Noah pronounces upon his three sons. For while in Shem the line of God's covenant will be perpetuated historically, and Japheth shall share in the blessings of Shem, Ham is cursed in Canaan. There is chaff with the wheat in the ark. And remembering this, we would probably expect that in a little while the world after the flood will be filled with wickedness once more, and being ripe for judgment will be visited again with a catastrophe similar to that of the deluge.

Yet this latter apparent possibility was not to be realized. The world is not again to be visited with a similar destruction a few centuries after the flood. Such was not Jehovah's counsel. This is very evident from what we read of the Lord's determination within Himself, when He smelled the sweet savour of Noah's offering. He determined not again to curse the ground for man's sake, and to smite again every living being that is on the earth (Gen. 8:21). But if this repeated destruction of all things is to be prevented it is also evident, that the world must not again become ripe for final judgment

as quickly as before the deluge. Development in the earth is to be different in many ways. Already we called the attention to the change that must have been caused by the deluge in the earth's surface, with regard to its division into different continents and the enlargement of the area of dry land. In connection with this change there must have been a marked alteration in climatic conditions and in nature generally. Again we called attention to the fact that at two different periods after the flood the ages of men are suddenly diminished by some three hundred years, so that in the tenth generation after Noah the average age of man has almost come down to the level of our three score and ten or eighty years. A new dispensation commenced after the flood. God provides for the development of His covenant and kingdom in an altered way. Because of this new government of God the development of the race will be less concentrated, more extensive, and though there is no mechanical restraint of this development in any sense, yet the development of the organism, being led in different channels will require a longer period to reach its state of maturity and ripeness.

We must in this connection speak of the sword-power of the magistrates, which is expressly mentioned in Gen. 9:6, a passage which is frequently discussed. We read there: "Whoso sheddeth man's blood, by man shall his blood be shed; for in the image of God made He man." It is a well-known fact, that many find in this passage the expressed institution of government, of the power of temporal magistrates. So does Dr. Kuyper. He argues, that apart from sin there would have been no such thing as temporal government by the magistrates, that God in Gen. 9:6 reveals to us, that by a special declaration of His, He created the power of the earthly magistrates, and that this is a revelation of common grace, bestowed upon the world, in order that the process and manifestation of sin might be checked. Let us quote this author. Writes he, *De Gemeene Gratie*, pp. 76, 77:

"Because of this it is of extreme importance for the dignity, the ethical character and the stability of authority, that authority exist and be believed to exist by the grace of God. 'Grace' is to be understood here in the sense of common grace, the object of our present treatise. 'By the grace of God,' therefore, does not signify, that God bestowed upon a certain person, house or dynasty a peculiar favor, as if He had surrendered a certain people or nation to their private whims. 'Grace' also in this expression means the gracious dispensation of God, whereby He created order in the chaos of a sinful world and restrained the breaking through of sin. Such a dispensation always consists of two parts. In the first place God institutes the authority of the magistrates as such, and in the second place He ordains in His Providence who shall be the man, that in a certain territory, in a definite country shall execute this authority. If, now, the king or governor believes that he received his authority in this way, and if the subjects believe that this authority was thus bestowed upon him, then there is in this faith

of king and subjects the tie that unites them both, this authority is for them of a holy nature and both are responsible before God for that which they know, for that which they do for or against this authority" . . .

"Since this is so, it is of the utmost importance that we clearly understand in what manner the institution and establishment of this authority of the magistrates took place. What develops from creation grows and works of itself, and does not separately and intentionally have to be ordained. Thus it is, for instance, with the authority which a father exercises over his child, because such authority develops unnoticeably and of itself from the very nature of their mutual relationship. But this is entirely different with regard to the authority of the magistrates. If sin had not come, there would have been no government of man over man, even as also in the state of glory, there will no more be a government out of men over men. This is true even of Christ's reign. Even He shall then surrender the Kingdom to God the Father, in order that all things may then again be ordered according to the ordinance of creation, since then God shall be all and in all. Such governmental authority, coming out of men over men, must therefore be instituted and established. He who exercises it must be able to show his title. Before our conscience it must be perfectly clear that such authority of the magistrates binds us to the will of God."

Then, after the author argued, that there is a principal difference between the authority of the parent in the family and the magistrate in the state, the former developing organically from the ordinances of creation, the latter being mechanically imposed, he asks the question, whether there is any express declaration of God whereby He imposed such mechanical authority as that of the state. And this he finds in Gen. 9:6. For the author continues on page 80:

"And for this reason it is exactly of such great significance, that the Lord establishes *this* sort of dominion after the Deluge, as our fathers expressed it. For thru what factor can such absolute dominion of man over man be established? And the answer is: only thru this, that God makes the authority of one man over another absolute. And absolute the authority of one man over another becomes only by this, that God bestows on him the right to dispense of the life and death of man. Whenever such authority is bestowed on men, there you find necessarily that man is clothed with most absolute power over men, and, hence, there you find that the authority of the magistrates is completely established. This it is exactly that God does after the flood. When Cain killed Abel, Adam did not as yet have the right to kill Cain on account of his crime. God much rather opposes this. But after the flood God institutes for Noah and his descendants, and, therefore, also for us, the ordinance that the blood of him that sheds blood must be shed by man Result is therefore, that in Gen. 9:6 the authority of government is established and capital punishment is instituted, not only for that time but for all times, for

all the descendants of Noah, and therefore also for us and our descendants, till the return of the Lord on the clouds."

Thus, therefore, is Kuyper's conception in "De Gemeene Gratie." There is a very essential difference between the authority of the parent in the family, between all authority that organically develops from the ordinance of creation and the authority of the magistrates, the authority of temporal government. The difference is this, that the latter is imposed from without, mechanically, and is a matter of common grace, which is always something mechanical that is added to the organic development of things. Because of this we must accept that in a sinless state there would have been no such thing as government, no more than there will be any form of government in the kingdom of glory. Government as such is instituted on account of sin, in order to act as a check on the development of the process of sin and in its manifestation in the life of society. Still more. There was no such thing as government before the flood, reason, at least one of the reasons, by sin developed so quickly and the end of the world came so soon. But after the flood it is instituted and established, according to Gen. 9:6, by a special declaration of God, as a greater manifestation of the common grace of God and to make life in the world possible for men that are apt to murder one another. For when man receives not only the privilege and power, but the obligation from God to shed the blood of him that committed murder, this is the clear institution of governmental power. Gen. 9:6 is the institution, not only of the sword, but of government as such.

We do not agree with this mechanical conception of things, for more than one reason. To maintain that government as such was established in Gen. 9:6, that it was instituted, according to this passage, right after the flood, so that God there and then, suddenly creates the power of the state, requires quite a bit of philosophical elaboration of the text in the passage in question. At the very best God institutes some form of capital punishment, He gives the right to employ the sword to the magistrate, although the magistrate in that instance was probably as yet none other than the revenger of blood. But of the institution of government the text does certainly not speak. At best the conclusion could be drawn, that the present power of government, namely to punish even with the sword must be viewed as bestowed on the magistrates on account of sin. But the statement that the magistrates bear the sword on account of sin, is quite different from this other that government itself was instituted for sin's sake. It is one thing to maintain that the magistrates would not have borne the sword if sin had not entered; and it is quite another thing to say, that there would have been no government at all in a sinless state. We would not even maintain the absence of all government with a view to the state of glory and the relation of Christ to God and to all things in that state of glory. Although I Cor. 15 clearly states that Christ shall also subject himself and surrender the Kingdom to

the Father, this does not necessarily imply that Christ shall cease to be Lord supreme over all things and that we shall reign under and with Him forever. Scripture teaches something quite different. And even among the angels there are principalities and powers. There is a certain form of government there, as is plain from all we gather in the Word of God of the world of angels. Hence, we have exegetical reasons why we cannot agree with that mechanical conception of the institution of government. Besides all this we have our historical objections. Things under the Providence of God never are established in such a mechanical way, as Dr. Kuypers would have us believe. It is simply a historic fact, that kings and governments were not of a sudden created by the ordinance of God, but that they developed organically, as the human race developed, from the family into the clan, from the clan into the tribe, from the tribe into the nation. And as the human race developed from the family, so did also very naturally the power of the magistrate appear from the same family. The father of the family became patriarch in the clan and head of the tribe. Thus gradually the authority of the magistrate appeared. This is simply a matter of history and can also easily be understood. And, therefore, the conception of Kuypers does not fit the facts, is in conflict with reality, as well as it is not sustained by the mere text in Gen. 9:6.

In a sense, Dr. Kuypers creates a dangerous chasm between the family and all other authority, which he cannot fill again. He needs something mechanical to sustain his theory of common grace. Hence he finds it also in the institution of government and he tries to establish the entire structure of the state on the basis of such slim proof as that of Gen. 9:6. This is dangerous. For on such slim foundations this structure cannot rest. And a much firmer foundation we have, when with the H. C. we derive the basis of all authority from the fifth commandment, that is, when we conceive also of the development of authority in society and in the state as a result of organic development of the entire human race. Dr. Kuypers has certainly felt this. For when in his "E Voto" he comments on the fifth commandment in connection with the exposition of the Heidelberg Catechism, he struggles to amend his view in such a way, that he can fill the chasm he created between governmental authority and the fifth commandment or the family. But in this he fails as might be expected. See "E Voto," IV, pp. 47, 49, 52.

We will another time give our own conception of this important matter, also in connection with our Confession.

H. H.

In Adam door den dood geveld;
In Christus schooner weer hersteld,
Lof! Halleluja, Vader!

CRITIEK EN REPLIEK

Broeder P. te H. schrijft ons, dat hij in vele opzichten met ons medegaat, ons sympathiek is en onze gevoelens deelt. In andere opzichten echter moet de broeder van ons verschillen. Hij noemt enkele van die punten en wil gaarne antwoord. We zullen de bezwaren van den broeder hier weergeven met ons eigen antwoord:

"1. Voor mij" (aldus br. P.) "leert Gods Woord, dat God ook de niet-uitverkorenen in dit leven zegeningen schenkt, die zij diep onwaardig zijn, dus ook gunst bewijst aan hen. God zou hen onmiddellijk in de hel kunnen storten. En toch hebben ze nog veel in dit leven, dat verre te verkiezen is boven het lijden in de hel. Dat is voor mij een bewijs van Gods gunst. Dit leven verzwart wel het eeuwig lijden. Maar zij hebben toch de weldaden van dit leven nog, terwijl zij de pijn der hel konden lijden."

Antwoord. Dit is een bezwaar, dat nogal eens opgebracht wordt, en dat we ook reeds dikwijls hebben beantwoord in pamflet en in ons blad, doch we willen er thans nog eens op ingaan in verband met Broeder P.'s vraag.

a) Broeder P. zegt: "Voor mij leert Gods Woord, dat God ook aan de niet-uitverkorenen in dit leven zegeningen schenkt, die zij diep onwaardig zijn, dus ook gunst bewijst aan hen." De broeder zegt niet, waar Gods Woord dit zou leeren, noch ook op welke wijze dit uit Gods Woord zou zijn af te leiden. We zouden broeder P. in allen ernst willen vragen: waar leert Gods Woord, dat God den goddelooze zegent en hem Zijn gunst bewijst? Als de Schrift dat werkelijk leert, dan beloven wij broeder P. dat we alles zullen herroepen, wat we in dit opzicht ooit hebben geschreven en ook heel onze beschouwing zullen hebben te herzien en te veranderen. Doch dan moeten we ook duidelijk en onweerlegbaar bewijs hebben, dat de Schrift dit werkelijk leert. Als we den broeder echter goed verstaan, dan is er in zijn bewering een zekere logische redeneering, waarin de broeder uitgaat van een stelling, die zelf onwaar en onschrijfbaar is. De redeneering van broeder P. loopt ongeveer als volgt:

God schenkt aan de niet-uitverkorenen zegeningen. Ze zijn die zegeningen diep onwaardig.

God bewijst dus daarin aan hen Zijn gunst.

Alles komt in deze redeneering aan op de waarheid van de eerste stelling. Doch de stelling, dat God den goddelooze, den niet-uitverkorene, zegent is niet uit de Schrift gehaald. Men mag de dingen niet verwarren. Dat deed Asaf ook, toen zijn voet bijkans uitschoot en hij den Allerhoogste ongerijmde dingen toeschreef. De fout van Asaf was, dat hij de dingen dezès tegenwoordigen tijds als zoodanig als zegeningen beschouwde en daarom als blijken van Gods gunst. Daarom kon hij de dingen niet rijmen en de regeering Gods niet verstaan. Want let er wel op, Asaf kon het juist niet hebben, dat God den goddelooze gunstig was. Dat schrijnde hem door de ziel. God moest Israel goed zijn, dengene name-

lijk, die rein van hart is; niet den goddelooze. Voor hem greep dit diep in, omdat het gansch zijn Godsbeschouwing betrof. Doch zijn fout was, dat hij de dingen op zichzelf als zegeningen beschouwde, en van die dwaling werd hij genezen. Dezelfde fout ligt ten grondslag aan de redeneering van broeder P. Want dit is niet waar. De dingen dezes tegenwoordigen levens zijn opzichzelf genomen geen zegeningen. Er zijn geen dingen opzichzelf. God werkt in alle dingen. En Hij werkt in alle dingen ten goede of ten kwade. Immers, zoo is het met het lijden van Gods volk. Broeder P. verstaat toch ook zeer wel, dat het lijden dezes tegenwoordigen tijds voor de verkorenen geen vloek is. Pijn en smart, kommer en ellende, vervolging en benauwdheid en dood, deze allen schijnen opzichzelf genomen wel kwade dingen. Als God deze dingen nu toezendt aan Zijn volk, zou dan de conclusie juist zijn, dat Hij Zijn volk vloekt en Zijn toorn over hen uitgiet? Immers neen. Alle dingen werken mede ten goede dengenen, die God liefhebben, die Hij naar Zijn voornemen geroepen heeft. En dat komt niet doordat die dingen zelf het goede uitwerken, maar doordat God dat lijden heiligt en ten zegen doet zijn. God werkt in de tegenheden des levens ten goede voor Zijn volk. En dat is genade. Maar hetzelfde is ook waar in betrekking tot den voorspoed der goddeloozen. Ze ontvangen vele dingen, ze worden zeer groot. Doch het is niet waar, dat God hun deze dingen toezendt in Zijn gunst. Integendeel, Hij doet dat metterdaad in Zijn grooten toorn, met het doel, om hen rijp te maken voor het verderf en straks van den top van eer neer te storten in eeuwige verwoestingen. Hij maakt den goddelooze slechts vet tot den dag der slachting.

b) Gods Woord leert wel, dat God den goddelooze haat, dat Zijn ziel van hem een gruwel heeft (zie de vele teksten aangehaald in "Langs Zuivere Banen"). Het leert mij, dat de toorn Gods van den hemel wordt geopenbaard in de geschiedenis der menschen, die de waarheid in ongerechtigheid ten onder houden, zoodat ze door dien toorn hoe langer zoo dieper worden overgegeven in de dwaasheid van hun eigen hart en in den dood van hunnen weg, Rom. 1. Gods Woord leert wel, dat God den goddelooze groot maakt en vet, en hem op een weg van voorspoed naar het vleesch leidt, niet in genade, maar in toorn, niet in gunst maar in toorn, niet om hem te zegenen, maar om hem tot in der eeuwigheid te verdelgen (Ps. 73; 92). Gods Woord leert dat de vloek in het huis des goddeloozen is en dat Zijn aangezicht tegen degenen is, die kwaad doen (Spr. 3:32, 33). Dit alles is zoo duidelijk de leer der Schrift, dat de gedachte aan Gods gunst over den verworpen goddelooze totaal is buitengesloten.

c) Broeder P. zegt, dat God hen onmiddellijk in de hel zou kunnen storten. Denk u nu eens even nader in op zulk een uitdrukking en vraag uzelf dan eens af, of dit wel waar is. Ik zou in de eerste plaats willen vragen: Wie zou God onmiddellijk in de hel kunnen storten? Al de verworpenen? Ge gevoelt aanstonds, dat dit niet waar is, om de eenvoudige reden, dat ze toch eerst moe-

ten geboren worden. Er is nu eenmaal geen eeuwige rampzaligheid denkbaar of mogelijk zonder een tijdelijk bestaan, dat er aan voorafgaat. In dat opzicht is het dus niet waar, dat God hen ook onmiddellijk in de hel had kunnen storten. Het is hiermee als met de bewering, dat het gemeene gratie is, als God Adam niet terstond ter helle doet varen. Ook dit is niet waar. Dat Adam niet ten verderve vaart is nooit anders dan genade voor Gods volk. Voor de verworpenen en verlorenen ware het genade geweest, als bij Adams val wel het einde aller dingen gekomen ware. Zij waren dan immers nooit geboren geweest. En dat ware voor hen zeer verre het beste. De bedoeling kan dus niet zijn, dat God al de verworpenen ook wel terstond ter helle kon doen varen. Mogelijk zal broeder P. bedoelen, dat dit wel zou kunnen met de tegenwoordig levende goddeloozen. Doch ook dan is de bewering al evenmin waar. Immers zouden de goddeloozen, die thans leven, of die in eenig geslacht leven, aanstonds in de hel worden gestort, dan was daarmee ook voor goed hunne organische ontwikkeling afgesneden, en dan werden de toekomstige verworpenen niet geboren. Dan wordt Gods raad niet uitgevoerd. En dat kan niet waar zijn. Want Gods raad zal bestaan en Hij zal al Zijn welbehagen doen. Bovendien moet God ook in de goddeloozen worden gerechtvaardigd en zullen ze toch de mate der ongerechtigheid ook vol moeten maken. Het moet ook goed duidelijk worden, dat God rechtvaardig is als Hij den goddelooze verdoemt. Voorts moet ge nooit vergeten, dat ook de verwoepene den verkorene dient, zooals het kaf het koren dient. Er is toch geen landman, die er aan zou denken, om zoodra het kaf zichtbaar wordt aan den halm, dit maar weg te nemen en te verbranden. Daarmede zou hij de ontwikkeling van het graan immers onmogelijk maken. Welnu, zoo is het ook met de verhouding van rechtvaardige en goddelooze in de wereld. Ze kunnen daarom in geen enkel opzicht maar aanstonds in de hel worden gestort. Dit zijn van die uitdrukkingen, die ons op het eerste gehoor wel waar toeschijnen, doch die metterdaad den toets der waarheid niet kunnen doorstaan. Ook de goddeloozen moeten Gods raad eerst uitdienen in elk opzicht.

d) Hetzelfde geldt van de bewering, dat de dingen van dit tegenwoordige leven wel het oordeel der goddeloozen verzwaren, maar dat ze daarom toch wel een openbaring zijn van Gods gunst. Ze zijn toch genade. Denk daar eens even over na. Vergelijk eens enkele jaren van wereldsche voorspoed met eeuwige pijn en verdoemenis. Stel u dan nog eens voor, dat het verband tusschen die beiden zoo gedacht moet worden, dat het eerste het tweede uitwerkt en dat aardsche voorspoed de eeuwige rampzaligheid erger maakt. Zou de voorstelling dan wel waar zijn, dat die enkele jaren van weelde naar de wereld gunst en genade is? Zoudt gij ook niet oordeelen, dat om nu de paradox eens scherp uit te drukken, dit een gunst is, die af te bidden zou zijn? Ook dit is een van die beweringen, die men dikwijls hoort, die op den klank af worden herhaald als waarheid, doch die op den keper beschouwd niet waar zijn.

e) Ge verstaat de dingen van dit tegenwoordige leven dan ook alleen, als ge u voorstelt, dat de dingen slechts middelen zijn. Daartoe behooren alle dingen, goede en kwade, voorspoed en tegenspoed, gezondheid en krankheid, blijdschap en smart. Die dingen zijn middelen, die beide God en de mensch gebruiken. God gebruikt ze als middelen tot uitvoering van Zijn raad in betrekking tot den rechtvaardige en den goddelooze. Door alle dingen vormt Hij Zijn volk voor de eeuwige heerlijkheid. Daarom werken alle dingen hen mede ten goede. Dat is Gods genade in het leven der verkorenen. Doch God gebruikt ook alle dingen tot verdoemenis der goddeloozen. Daarom werken alle dingen hun ook mede ten kwade. En dat is Gods groote verbolgenheid, die, naar de woorden van Ps. 37, den anderen vervolgt tot in het graf. Nu gebruiken ook rechtvaardigen en goddeloozen die middelen. Want ze zijn redelijke zedelijke schepselen. De rechtvaardigen gebruiken die middelen door Gods genade als rechtvaardigen. Daarom werken ze ook met vreeze en beving hun eigen zaligheid uit. En ze ontvangen dan ook straks de heerlijkheid als loon der genade. En de goddeloozen gebruiken die middelen, zonder Gods genade, als goddeloozen, levende uit het beginsel der zonde. Daarom werken ze ook hun eigen verderf uit en ontvangen ze dan ook zeer wezenlijk in het lijden der hel loon naar werken. Zoo is er in dit leven niets gemeen. Er is zonde en genade, vloek en zegen. En alles leidt naar de eeuwige heerlijkheid of naar het eeuwig verderf. Dit alles gaat naar het vast bestek van Gods welbehagen en met volkomene handhaving van de verantwoordelijkheid van het redelijk-zedelijk schepsel.

"2. De niet-uitverkorenen," zoo gaat de broeder in zijn tweede bezwaar voort," doen geen goed. Dit staat voor mij vast. Maar er is verschil bij de niet-uitverkorenen. Er zijn er, die op natuurlijk gebied een beschamend voorbeeld zetten voor hen, die zich Gods volk noemen. Er wordt vaak veel gedaan door de wereldlingen, waardoor armoede, pijn, enz., worden gelenigd. Ook zijn er, die in zekere deugden uitmunten, terwijl anderen diep in de zonden leven. Er zal dus ook verschil in straf zijn. Dit is voor mij een bewijs van Gods gunst jegens hen, die niet zoo diep in de zonde leven als anderen, en nog uitwendig een voorbeeldig leven leiden. En voor dit leven en voor het toekomstige heeft dit zekere beteekenis. Daardoor wordt het leven hier dragelijker voor den mensch. En zij, die voor dit leven nog veel doen in algemeen menschenlijken zin, zullen straks ook lichter straf lijden. God zal een iegelijk vergelden naar zijne werken."

Antwoord. Daar zijn in dit bezwaar verschillende elementen, waarmede wij het goed eens kunnen zijn. In de eerste plaats zegt de broeder, dat het voor hem vast staat, dat de niet-uitverkorene of natuurlijke mensch geen goed kan doen. Daarmede zijn wij het natuurlijk goed eens en we verblijden ons, dat we het hierover eens kunnen zijn, want dit is het alles beheerschende beginsel op dit gebied der waarheid. De Synode van 1924 heeft dit beginsel der Gereformeerde waarheid ontkend en ver-

kracht. Zij leerde, dat de natuurlijke mensch, in het burgerlijke althans, wel het goede voor God kan doen. Dat zij daarbij voegde, dat hij dit kan doen krachtens een invloed ten goede van Gods Geest op hem, verandert aan de zaak niets. De Christelijke Gereformeerde kerken ontkennen, dat de natuurlijke mensch ganschelijk onbekwaam tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad tenzij hij door den Geest Gods wedergeboren wordt. En dit is een zeer ernstige dwaling, die ons ook onvermijdelijk tot vereenzelviging met de wereld leidt. Wij verblijden ons daarom, dat broeder P. het hier niet eens is met de uitspraak der Synode 1924. In de tweede plaats spreekt de broeder hier uit, dat niet alle menschen op gelijke wijze en even zwaar zondigen. Ook dit is volgens onze overtuiging volkomen waar. Er is allerlei verschil van zonde, in overeenstemming met de organische ontwikkeling van ons geslacht, naar tijd en omstandigheid en middelen, naar talent en gave en karakter. Daarom zal het Tyrus en Sidon dan ook verdragelijker zijn in den dag des oordeels dan Kapernaum en Sodom en Gomorra dan Jeruzalem. Dit is te verklaren uit de organische ontwikkeling van het menschelijk geslacht. Ons geslacht is een organisme, waarvan Adam de wortel is te noemen. De eene zonde van Adam in het Paradijs is dan ook een wortelzonde, die zich ontwikkelt in overeenstemming met de organische ontwikkeling van ons geslacht. Ze veldraagt haar vrucht dan ook niet in eenig individu, maar eerst in heel het geslacht. De dadelijke zonden van ieder goddelooze dragen tot het voldragen van die totaalvrucht bij. Wel is het dan ook zoo, dat onze natuur door de zonde van onzen eersten vader geheel verdorven werd, zoodat er van haar niets goeds, doch alles kwaads is te verwachten. Doch dat wil niet zeggen, dat ieder persoon, of zelfs ook ieder geslacht, al de vrucht draagt, die er uit de eene wortelzonde van Adam zal voortkomen. Dit hangt af van velerlei, dat in verband staat met de organische ontwikkeling van het menschelijk leven. Sodom en Gomorra kunnen den Christus niet verwerpen. Dat kan Jeruzalem wel. Zij, die niet onder het Evangelie leven, kunnen het bloed des Nieuwen Testaments metterdaad niet onrein achten; het uitwendig kind des verbonds kan dat wel. Er is ook allerlei verschil van aanleg en karakter. We zijn van nature wel allen moordenaars. Doch het komt bij allen niet tot de daad van doodslag in den uitwendigen zin. De een kan geen bloed zien, de ander is bevreesd om bloed te vergieten, een derde zou het niet eerbaar vinden, een vierde acht het voor zichzelf niet raadzaam, een vijfde schaamt zich. Ook ziet de natuurlijke mensch wel, dat de wet Gods goed is voor hem. En daarom is er een betrachting der deugd en uiterlijke tucht. En tot op een zekere hoogte gelukt deze betrachting ook. Dat wil natuurlijk niet zeggen, dat daardoor de natuurlijke mensch metterdaad niet schuldig staat tegenover het zesde gebod, want wie zijn broeder haat is een doodslager, en wiens hart is niet vol van allerlei boosheid, haat en nijd, wiens voeten zijn niet snel om bloed te vergieten, en wie vermoordt niet den naaste met de booze tong, vol van slangenvenijn?

Doch het is waar, dat er op die wijze, naar de organische ontwikkeling van het veelzijdig menschelijk leven allerlei verschil in dadelijke zonde is. En dit alles zonder eenige weerhoudende genade. In de derde plaats is hiermede ook reeds gezegd, dat we het eens zijn met den broeder, als hij beweert, dat er ook verschil van straf zal zijn in de hel. De Heere zal een iegelijk vergelden naar zijne werken en een rechtvaardig oordeel vellen tot in de fijnste bijzonderheden. Dit is volkomen duidelijk. Al naar mate de plaats geweest is, die de goddelooze heeft ingenomen in dit leven, zal ook de plaats zijn, die hij zal hebben te beslaan in de verdoemenis. Dit alles loopt goed los, en is ook de duidelijke leer der Schrift als ze ons zegt, dat er zijn, die met dubbele slagen zullen worden geslagen. Met dit alles zijn we het hartelijk eens.

We willen echter ook in dit bezwaar op enkele dingen wijzen, waarin de broeder mistast.

a) In de eerste plaats zouden we willen zeggen, dat hij zich nu niet door den schijn van het leven en door allerlei blinkende zonden in het leven der wereld moet laten misleiden. Hij doet dat als hij wil beweren dat de wereldlingen dikwijls een beschamend voorbeeld zetten voor het volk van God. De broeder zegt dat wel niet zoo. Hij spreekt van hen, die zich Gods volk noemen. En als de broeder daarmede bedoelt hen, die zich Gods volk noemen doch het in werkelijken, geestelijken zin des woords niet zijn, dan kunnen we het ook hierin met hem eens zijn, om de eenvoudige reden, dat het vleeschelijk Israel nog goddelooser is, dan de wereld, die openbaar goddeloos is. Dan zou het dus kunnen, dat de wereld in vele opzichten een beter, een uitwendig meer deugdelijk leven leidt, dan zij, die zich Gods volk noemen doch het niet zijn. Doch dat kan toch de bedoeling van broeder P. niet zijn. Hij bedoelt ongetwijfeld ook te zeggen, dat de wereld dikwijls een beschamend voorbeeld zet voor de kinderen des lichts. Dat zegt ook Dr. Kuyper. En dat wil ons niet aan. Uit geestelijk oogpunt bevalt ons reeds zulk een uitspraak niet, omdat we de broeders liefhebben, niet de wereld. Wij zeggen niet gaarne, dat een kind Gods ten achter staat bij het kind der wereld. Doch dit is ook niet waar. Ge moet u door den schijn der dingen niet laten misleiden. Het is waar, dat er in de wereld soms veel liefde voor den mensch aan den dag wordt gelegd. Men heeft allerlei liefdadigheidsinrichtingen, en er wordt zeer veel gedaan tot bestrijding van het lijden en tot leniging der smart. Ge moet dit alles echter niet verkeerd beoordeelen. Afgedacht nu nog van allerlei persoonlijke motieven, die zondig zijn in al dit doen, moet toch worden gezegd, dat er niets vreemds en ook niets goeds ligt in al dit pogen der wereld om zichzelf te handhaven. Het is een puur humanistisch pogen. Er openbaart zich een geest in, die zich ook te eeniger tijd kan openbaren in het oprichten van schavot en brandstapel voor de kinderen des lichts, maar die in deze humanistische openbaring toch veel gevaarlijker, wijl veel verleidelijker, is dan in het openbaren van de vervolgingszucht. Immers de zaak is, dat deze wereld God en Zijn Christus niet wil, haat en verwerpt, en daarom ook Zijn volk haat.

De kracht om alle lijden en ellende weg te nemen, die er is in het kruis van Christus wil men niet. Doch dit wil niet zeggen, dat men het daarom ook eens is met het lijden, dat om der zonde wil komt over de zondige wereld. Indien het mogelijk was, zou men alle lijden willen bannen, doch zonder God en zonder het kruis. Want de zondige mensch wil zich handhaven in zijn zonde tegenover God, ook in verband met heel de samenleving in zijn geslacht. Kon hij dood en hel bannen, hij zou het zeker doen. Ge hebt in dit alles dan ook niets dan het zondig pogen van den vermetelen mensch, om zich als vijand Gods te handhaven zonder God. Dat is het humanisme. Nu schijnt dit uitwendig schoon. Daarom is er dan ook schier niets, waar het tegenwoordig Christendom meer tegen heeft te waarschuwen, dan deze geest. En daartegenover heeft het, met de vaan des kruises ontplooid, de wereld te veroordeelen, omdat ze tegenover God staat, en ook in die wereld te verkondigen, dat al haar pogen ijdel is, zoolang ze met ons de kruisvaan niet volgen wil. Wij stemmen dan ook volstrekt niet toe, dat de wereldling een beschamend voorbeeld geeft aan het kind des lichts. Ook is dit zeker geen schriftuurlijke gedachte. Neem het vernis van humanistische beschaving even weg van het uiterlijke der wereld en ge hebt het naakte booze hart, dat nooit van verootmoediging voor God weet. En neem de oppervlakte van het leven van het kind van God ook even weg, zooals hij nog leeft in het lichaam dezes doods, en ge vindt een hart dat tot God schreit vanwege de zonde in boete en berouw en dat een vermaak vindt in de wet van God, waarin de liefde Gods is uitgestort en dat het leven geeft voor de broederen. Zoo oordeelt de Schrift. Zoo hebben ook wij naar waarheid te oordeelen.

b) Daarom is het dan ook wel waar, dat de een in de hel lichter straf zal lijden dan de ander, doch we moeten voorzichtig zijn in ons oordeel aangaande de vraag, wie die lichtere straf zal dragen. Wij zouden misschien oordeelen, dat de moordenaar, die zijn leven aan de galg eindigt, een zwaarder straf zal dragen, dan de fijn beschaafde heer, die bij zijn dood al zijn goed en geld vermaakt aan een of ander liefdadigheidsinstituut. Ook zouden we oordeelen, dat de vuile zondaren van Sodom zwaarder oordeel zouden ontvangen dan de fijne Schriftgeleerden uit Jezus' dagen. Toch is dit niet waar. Wij zien aan wat voor oogen is. God kent de harten en Hij weet alle dingen. Als in het oordeel in den dag der dagen de wereldgeschiedenis zal worden geopenbaard en in het rechte licht zal worden gezet door Hem, die rechtvaardiglijk oordeelt, zullen we ons eigen oordeel van dezen tegenwoordigen tijd in betrekking tot velen zeker moeten veranderen.

c) Eindelijk is het ook een foutieve redeneering, wanneer de broeder zegt, dat minder lijden gunst is. In de eerste plaats blijft minder vloek immers altijd vloek, en wordt vloek nooit gunst. Ook in den hemel zal niet ieder gelijke heerlijkheid deelachtig worden. Elia zal zeker een hoogere plaats in de heerlijkheid hebben dan de moordenaar, die met Jezus het Paradijs inging. En

zoo is het met alle heiligen. Zoudt ge daarom willen beweren, dat mindere heerlijkheid in den hemel vloek of toorn is? Toorn is negatief, gunst is positief. Ge kunt van een kleinere minus nooit een plus maken in de wiskunde. Ge kunt ook van lichtere straf nooit gunst maken in de hel. Maar daar komt ook dit nog bij, dat ieder in de hel toch ten volle rampzalig zijn zal. Er zijn ook in de hel grootere en kleinere vaten. Doch ze zullen zeker allen het lijden der hel dragen naar de mate van hun bevassing, zooals ze hier naar de plaats, die ze besloegen in het organisme der menschheid hun eigen mate van ongerechtigheid hebben vol gemaakt. Ook in dit opzicht is het als met de heerlijkheid in den hemel. Daar zal ieder volzalig zijn, naar de mate der plaats, die hij inneemt in het geheel van het organisme van Christus' lichaam. Er zal aan niemands zaligheid iets ontbreken. Allen zullen volzalig zijn. En zooals het in positieven zin in den hemel is, zoo is het ook met de rampzaligheid in de hel. Er is dus in de volle rampzaligheid van ieder geen gunste Gods. Die redeneering deugt in geen enkel opzicht. Ge zult ook hier geen moeilijkheid vinden, zoodra ge oog hebt voor de organische ontwikkeling aller dingen, en in verband daarmede voor het ontwikkelen der zonde en het lijden in de hel.

"3. Gods Woord," zoo schrijft broeder P. eindelijk, "houdt den mensch verantwoordelijk voor de verwerping van het Evangelie. Er moet dus ook een aanbod zijn van genade aan allen tot wie het Evangelie komt. Waar geen aanbod is kan ook geen verantwoordelijkheid zijn voor de weigering het aanbod aan te nemen."

Antwoord. Ook dit bezwaar is door broeder P. gegoten in den vorm van een logische redeneering. Ze luidt als volgt:

Sommige mensen verwerpen het Evangelie.

Ze zijn voor die verwerping verantwoordelijk.

Daarom moet hun een welmeenend aanbod van genade toekomen.

a) De eerste stelling, alsmede ook de tweede, zijn volkomen waar. Het Evangelie wordt naar de zijde van zijn uitwendige roeping ook gepredikt aan sommige verworpenen. Ook tot hen komt dus in dien zin het Evangelie met bevel van bekeering en geloof. Daar is hoege-naamd geen verschil over. God stelt een iegelijk, die het Evangelie hoort voor zijn dure roeping, om zich tot God te bekeeren; veroordeelt hem in zijne wegen van zonde en dood, en laat Hem ook Christus verkondigen, in wiens bloed vergeving is voor een iegelijk, die gelooft. Dat is goed duidelijk. Ook zegt God in dit alles niets, wat Hij niet meent. Ook is het natuurlijk waar, dat de mensch tegenover dit alles staat als een redelijk wezen, en dat hij zich tegenover die prediking van het Evangelie openbaart. Hij kiest positie. De natuurlijke mensch nu kiest tegen God en Zijnen Christus, wanneer hij dat Evangelie hoort. Hij is onbekwaam tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad, hij is vijand Gods en bedenkt de dingen niet die des Geestes Gods zijn. Zijn verstand is verduisterd en zijn wil is bedorven en verkeerd. Daarom is hij geestelijk onbekwaam om dat Evangelie uit en van zich-

zelve aan te nemen en te gehoorzamen. Doch in dit alles is hij en blijft hij een redelijk wezen, die zelf kiest en besluit overeenkomstig zijn verdorven verstand. En omdat dit laatste waar is, wordt hij schuldig en blijft hij verantwoordelijk ook voor zijne ongehoorzaamheid aan het Evangelie Gods. En daardoor komt dan ook de boosheid van zijn bedorven natuur des te sterker tot openbaring en wordt het Woord hem een reuke des doods ten doode. Dit alles naar den raad en wille Gods over hem.

b) Doch de conclusie, die broeder P. hieruit nu trekt, dat er daarom aan den verworpene een welgemeend aanbod van genade moet zijn van Godswege, en dat God hem hierin genade bewijst, is volstrekt niet gewettigd. We willen wijzen op de volgende feiten:

1. Eigenlijk is heel de uitdrukking: "aanbod van genade" niet Gereformeerd maar Remonstrantsch. Ik ben mij volkomen bewust van het feit, dat de uitdrukking onder Gereformeerden wel wordt gebezigd, en indien er niets anders mee bedoeld wordt, dan dat de geloovige door Gods genade ook werkzaam is in 't aannemen van en 't gehoorzaam zijn aan 't Evangelie, kan ze er ook wel bij door. Christus wordt in het Evangelie door de prediking in zekeren zin aangeboden en voorgesteld. De geloovige neemt hem aan door het geloof. Maar overigens moeten we nooit vergeten, dat genade geen zaak van aanbod en aanneming is, maar iets, dat door den Heiligen Geest onwederstandelijk in het hart wordt gewerkt. Dat is Gereformeerd. God biedt niet aan, maar Hij schenkt en werkt genade in het hart. Uit Arminiaansch oogpunt, waaruit ge u den mensch denkt met een vrijen wil, die genade aannemen kan, kunt ge dan ook vrijelijk van een aanbod van genade spreken. en God voorstellende als Zijne genade aanbiedend aan ieder, die het Evangelie hoort. Wilt ge Gereformeerd blijven, dan moet ge met zulke uitdrukkingen voorzichtig zijn. Want nog eens: genade is geen zaak van aanbod en aanneming, maar van de onwederstandelijke werking Gods, die Zich ontfermt, wiens Hij wil.

2. In de tweede plaats, wilt ge nog spreken van een aanbod van genade, in den zin, dat in het Evangelie God leven en zaligheid, vergeving en verlossing belooft, dan moogt ge nooit vergeten, dat God dat niet doet aan alle menschen. Het Evangelie der zaligheid wordt wel verkondigd door de predikers aan allen, die onder dat Evangelie verkeerden. Maar de inhoud van het Evangelie is nooit algemeen, maar altijd particulier. Ook naar den inhoud van het Evangelie roept God niet alle menschen zonder onderscheid, maar alleen Zijn volk. God zegt niet, dat Hij aan alle menschen zonder onderscheid het eeuwige leven wil schenken, maar zeer duidelijk, dat Hij dit voor Zijn volk bedoelt. Hij belooft dan ook niet aan allen zonder meer dat eeuwige leven en de verlossing door het bloed des kruises, maar alleen aan hen, die in Zijnen Naam gelooven. Dit is geen welgemeend aanbod van genade aan allen, maar, bijaldien ge spreken wilt van aanbod, alleen aan de geloovigen. En waar het geloof niet uit den mensch, maar uit God is, en God dus in een zekere schare van hoorders bepaalt wie gelooven zullen,

daar is de inhoud van het Evangelie altijd particulier in den zin, dat het nooit iets belooft dan alleen aan de uitverkorenen. Er is dus geen algemeen, welmeenend aanbod van genade van Godswege aan de verworpenen. Maar wel wordt in de prediking ook de verworpene voor den Christus Gods gesteld, moet hij zich tegenover den Christus uitspreken, verwerpt hij in de boosheid van zijn hart dien Christus en is hij voor die verwerping van den Christus verantwoordelijk, verzwaart hij zijn oordeel en wordt hem het Evangelie een reuk des doods ten doode. En hoe de prediking van dat Evangelie aan de verworpenen ooit gunst of genade van God kan zijn, dat moet de Synode der Christelijke Gereformeerde kerken nog duidelijk maken. Ze kan het nooit doen en Gereformeerd blijven.

Hiermede meenen we de vragen van broeder P. beantwoord te hebben, of liever repliek gegeven te hebben op zijne bezwaren. Gaarne correspondeeren we verder. De broeder schrijft ons, dat hij nog andere punten heeft. Ook daarvan hooren we gaarne. En we beloven, dat we naar onze beste krachten zullen antwoorden. Er is geen gevaar in bespreking, zooals de Synode van 1924 meende.

H. H.

BOOK REVIEW

"As To Being Reformed" by R. B. Kuiper.

The higher critics, writes Kuiper, have for many decades been attempting to prove that the religion of Israel was of a kind with the other religions of the ancient world as, for example, the Egyptian, the Babylonian, the Assyrian. At that very point the Old Testament critics have all the time been driving. And naturally in their argumentation they were everlastingly calling attention to common elements in Israel's religion on the one hand and ancient Paganism on the other.

Of course, I agree wholeheartedly with all those believing scholars who contend that the religion of Israel was essentially different, positively unique, in a class entirely by itself. The essence of Israel's religion lay in the covenant of grace, which God had established with no other people on the face of the earth. Let me put it this way: in other religions it was man that sought God; in this unique religion it was God that sought man. "He showeth His word unto Jacob, His statutes and His judgments unto Israel. He hath not dealt so with any nation."

I am afraid, however, that some well-meaning Christian teachers and students, in their debate with the critics, have been overshooting the mark. That of course is poor policy.

I mean (I am still quoting Kuiper) this: In their anxiety to prove the uniqueness of Israel's religion, they have been too ready to deny obvious resemblances between it and other religions. In other words—and now we hitch up with our subject—they have too largely ignored the plain fact that God, in the establishment of the covenant of special grace, took His starting point in common grace. Israel's religion was built on the broad

foundation of the original religion of humanity in the families of Adam and Noah, in the races of Seth and Shem. Therefore those attributes of God which are revealed in nature, as His omnipotence and omniscience, are more prominent on the pages of the Old Testament than in the New. That also explains it that God adopted for the religion of His chosen race some forms already in existence elsewhere, as the right of circumcision, for instance. Thus Bavinck reasons in his lecture on our subject.

The point is this: Israel's religion was absolutely unique. That truth should receive all emphasis. But it may not be forgotten that common grace underlay it. To remember this will strengthen us in our warfare with the critics. Thus far Kuiper.

Kuiper fails to state what is the real issue in the quarrel between us and the so-called higher critics. The question is not whether the exterior of Israel's religion resembles somewhat the exterior of the religion of the Egyptian, of the Babylonian and of the Assyrian. And by the exterior of Israel's religion I mean that elaborate ritualism which served as a means to the Jew for expressing the sentiments of his soul. The real question is whether these various forms and rites were borrowed from the Egyptian, from the Babylonian, and from the Assyrian, or whether the sum total of these rites were matters of divine revelation and whether their observance was due to the fact that God had spoken. In other words, was divine revelation responsible for the various form of Israel's temple worship and was the practice of these rites due to a divine injunction, or was the Jew, when he sacrificed let us say, merely copying or reduplicating the religious practices of his neighbors?

We know the answer of the higher critic. He maintains that Israel's ritualism was not a matter of divine revelation, that the observance of these rites was not due to the fact that God had spoken. It is his view that the Jews simply borrowed their ritualism and form of worship from their neighbors together with the supposed realities which these rites signified. In other words, it is the contention of the higher critics that in a formal and material sense Israel's religion resembled the pagan religion. And what is the reason for his saying so? The mere fact, in certain respects and to a certain degree the forms of worship of Israel's religion resembled somewhat the forms of worship of the religion of the peoples surrounding Israel.

Now, we emphatically deny that these resemblances should be interpreted as indicating that the Jews received their ritualism not from God, but from their neighbors. It is fact that the spade of the archaeologist brings to light the presence of elaborate sacrificial systems in ancient Babylonia and in pre-historic Egypt. It also appears that these systems resemble somewhat the sacrificial system which Moses received from God.

Now, what is R. B. Kuiper's position? Does he maintain with the higher critic that Moses did not receive the forms of worship of Israel's religion from God, but that

these forms are nothing more than a reduplication of the forms of worship of the religion of the Egyptian or of the Babylonian? This is not Kuiper's view. He recognizes the divine intervention. It is his view that the elements constituting Israel's religion are matters of revelation. Yet Kuiper makes a dangerous concession. For he maintains that God, in the establishment of the covenant of special grace took His starting point in common grace. Israel's religion was built on the broad foundation of the original religion in the families of Adam and Noah, in the races of Seth and Shem. This last statement is somewhat hazy and indefinite. How far removed from Shem were those races upon whose religion, as a foundation, the religion of Israel was built? The Babylonians and the Assyrians, whom the higher critics regard as the founders of Israel's religion, were races whose father was Shem. Are these the races which Kuiper had in mind? We must conclude that such is the case. For Kuiper informs us how we may strengthen ourselves in our warfare with those critics who aver that the religion of Israel was of a kind with the other religions of the ancient world as, for example, the Babylonian and the Assyrian. These are the races which Kuiper is thinking of.

I repeat, although Kuiper recognizes the factor of revelation in Israel's religion, he nevertheless makes an important concession when he avers that Israel's religion was built upon the broad foundation of the religion of these races and that their religion was God's starting point in the establishment of the covenant of special grace. It appears that Kuiper and the higher critics are agreed that Israel's religion originated in Assyria, and Babylonia. I am well aware of it that Kuiper will deny that he has hitched up with the higher critics. He may deny it with much emphasis, yet the fact remains that he did just this thing. Kuiper maintains, does he not, that the religion of the Babylonian is God's starting point in the establishment of the covenant of special grace, and further that the Babylonian religion is the foundation of the covenant of grace or of Israel's religion. In other words, the Babylonian religion is the beginning of the covenant of special grace and the foundation of Israel's religion. Now, it shall have to be conceded that the beginning of a thing is a part of that thing. Hence, the Babylonian and Assyrian religions are integral parts of the covenant of special grace. These religions are, according to Kuiper, elements constituting the true Jehovah-religion. It is these elements which must be regarded as the beginning of the religion of Israel. Further, there is a very intimate connection between the foundation and the structure which it supports. In respect to religion the foundation and the super-structure are even vitally related. The foundation is the source of life of the super-structure. We are now speaking of the true Jehovah or Christian religion as a thing of flesh and blood in the person of the believer. Says the Apostle Peter: "If so be ye have tasted that the Lord is gracious. To whom coming as unto a living

stone, disallowed indeed by men, but chosen of God and precious. Ye also as lively stones, are built up a spiritual house, a holy priesthood, to offer us spiritual sacrifices, acceptable to God by Jesus Christ. Wherefore also it is contained in Scripture, behold I lay in Zion a chief corner stone, elect, precious: and he that believeth on him shall not be confounded" (II Peter 2:4-6).

Of the Christian religion as it is lived by the believer, Christ is the corner stone, and at once the source of life of the spiritual structure. He who contends that the religion of the Babylonian is the foundation of the true religion must add that this religion is at once the source of life and power of Israel's religion. Such, however, is in no wise the case. Of that spiritual temple, in which God dwells, Jesus Christ is the corner stone. The foundation of this temple is not the religion of the Babylonian and of the Assyrian but the eternal counsel of peace. And the historical beginning of the covenant of special grace is not the religion of the Babylonian but the regeneration of Adam and Eve.

Kuiper and the higher critics, then, seem to be agreed that Israel's religion originated in Babylonia and Assyria. Kuiper, I repeat, recognizes the factor of revelation. The higher critic does not. And this means that, according to Kuiper, it was God who borrowed from the Babylonian. According to the higher critic it was Moses who did the borrowing, not God. But in each case the result is the same.

Let us enter into this matter a little more thoroughly. In respect to a rite we must distinguish between the outward form and the reality or supposed reality which it signifies. The ceremonial law of Israel was typical as well as symbolical. There is a difference between a rite and a symbol. A type is a figure of some other thing—the anti-type. The symbol of Scripture is a sign designating a spiritual reality.

Kuiper avers, as we saw, that God in the establishment of the covenant of special grace took his starting point in common grace. Israel's religion, so Kuiper maintains, was built upon the broad foundation of the original religions of humanity in the families of Adam and Noah, in the races of Seth and Shem. These sayings, as we already remarked, are dark. Is the true religion also included in these so-called original religions of humanity? If so, it follows that, according to Kuiper, the true religion of which the godly Adam and Noah were devotees, was the product of common grace. For Kuiper has it that these original religions served as a foundation of Israel's religion, that here it was where God took His starting point and that the starting point was taken in common grace. Further, Kuiper does not state which particular races he has in mind. The Egyptians are races of Noah. The Assyrians and Babylonians are races of Shem.

And then one wonders just what Kuiper means by religion. The false or pagan religion may be defined as the working of the tie between man and a false or fictitious God, or rather a God which is a caricature of

the true God. This tie does not deserve to be called faith. It is superstition and presupposes certain specific dispositions of the soul on the part of man chief among which is fear. When this tie is active the devotee will pray to his God, then he sacrifices. He will also serve that God. But it is the service of a slave impelled by fear. We gather from the words of Jesus what kind of a God it is whom the heathen serve. Says Jesus: "But when ye pray use not vain repetitions as the heathen do; for they think that they shall be heard for their much speaking. Be not ye therefore like unto them, for your Father knoweth which things ye have need of before ye ask Him." This instruction of Jesus plainly implies that the God of the heathen is indeed a deformation of the true God. The God of the heathen is limited in his capacities. He is subject to all the limitations of a human being. The pseudo-God of the heathen is not one who pitieth those who fear Him. He is not sovereign. He does not work according to a fixed plan. He is not all-knowing. Neither is He unchangeable. Ordinarily this God takes no interest in the affairs of man. Therefore the heathen prays long. He imagines that a long prayer is necessary to draw God's attention, that the attention of God must be called to his needs, and that he must influence, move his God to give succor. Such is the God of the pagan, and not only of the pagan but of the ungodly in general, of every ungodly person. The light of revelation, enveloping the wicked does not induce them to serve the true God. Such are the plain teachings of Rom. 1: "Because that which may be known of God is manifest in them; for God hath shewed it unto them. For the invisible things of Him from the creation of the world are clearly seen, being understood by the things that are made, even His eternal power and Godhead; so that they are without excuse: Because that when they knew God they glorified Him not as God, neither were thankful; but became vain in their imaginations and their foolish heart was darkened. Professing themselves to be wise they became fools, and changed the glory of the incorruptible God into an image made like unto corruptible man, and to birds, and four-footed beasts, and creeping things."

This description of the development of the depravity of the spiritual dead soul reflects the growth of sin of every spiritual corpse. Every ungodly man, notwithstanding the fact that he is facing the incorruptible God, is nevertheless serving a false diety. And this means that the various religions of humanity, with the exception of the Jehovah-religion, are false. The elements constituting them are but a deformation, a caricature of the truth. The only difference between the modern, enlightened pagan and such as kneel down before idols is that the latter objectivate the God of their imagination and the result is the idol. It cannot be that Kuiper had these facts before him when he averred that Israel's religion was built upon the broad foundation of the original religions of humanity.

Now the devotees of some of these false religion have,

as has been said, developed elaborate systems of rituals, which were made to serve as so many symbols of supposed realities constituting the contents of their belief. These rites, as for example, the sacrifice, also served as a means for the expression of the dispositions of the soul.

Now Kuiper, let me repeat, avers that the religion of Israel was built upon the foundation of the original religion of humanity. We have pointed out that these religions, with the exception of the one true religion, were, according to the Apostle Paul, false. Kuiper has it, then, that Israel's religion was built upon the foundation of false religions, that these false religions were God's starting point in the establishment of the covenant of grace. Now, I repeat, the beginning of a thing is necessarily a part of that thing. If it be true that the false religions of humanity are at once the beginning of the true religion it follows that the sum total of the various false religions is at once an integral part of the true religion and this would mean that the true religion is, after all, false.

Some may object that I am giving to Kuiper's words the worst possible interpretation. Such may contend that the author merely meant to say that God adopted some forms of worship of the original pagan religions, but not the idea or the principle or let us say the thing signified, so that all that was taken over and incorporated into the system of rituals of Israel's temple worship was the empty shell. And this empty shell was given a new content.

To this we reply that Kuiper maintains that God took His starting point in the *religions* of humanity. What constitutes a religion? A system of rituals separated from the matters signified? Not at all. Detach the symbol from the thing signified and what remains? A meaningless something. Not the empty form, but the things signified, the corresponding realities or supposed realities—these are the things which constitute a religion. To be sure, the form or the symbol is necessary as a means of expression. It is Kuiper's view that God took His starting point in the *religions* of humanity. Hence, God's beginning was not an empty form but pagan thought, ideas, principles, the things signified. In a word, the Christian religion incorporated all the elements constituting the original pagan religion of humanity. These pagan elements are the foundation upon which the true Jehovah-religion was built. The Christian religion is nothing more than a development of paganism.

I repeat, we are not misrepresenting Kuiper. For Kuiper gives his readers to understand that this original religion of humanity is pagan. For it is a product of common grace, says he. Of the true religion special grace is responsible. And it is Kuiper's view that God took His starting point in common grace. Hence, in the religion of the pagan.

Kuiper's view of the origin of Israel's religion is thoroughly modern. It is the view of the higher critic whom Kuiper pretends to be combatting. Israel's ritualism is of pagan origin. Moses adopted this ritualism, already

in existence elsewhere, together with the pagan principles which these rites as so many symbols signified. In fine, Israel's religion is a pagan product.

Of course, Kuiper is not nearly as out-spoken as the higher critic. The pagan religions of which the religion of Israel is supposed to be a development Kuiper denominates the original religion of humanity. Then, too, Kuiper does not burn his bridges behind him. Of course, writes Kuiper, I agree whole-heartedly with all those believing scholars who contend that the religion of Israel was essentially different, positively unique, in a class entirely by itself. The essence of Israel's religion lay in the covenant of grace, which God had established with no other people on the face of the earth. So far Kuiper.

The assertion to the effect that Israel's religion is unique, is Kuiper's bridge making possible a safe retreat in case things become to uncomfortable for him. Over that bridge the author at any time may safely retreat into the strong-holds of Calvinism. But this sort of thing will not do, however. Once having joined the ranks of the enemy he should be ready now to fight it out with those who see fit to assail him and be willing to take a good whipping in case it should appear that his assailants are too powerful for him. As it is, Kuiper may now retreat behind the bulwark of the truth as soon as it appears that it would no longer be safe for him to remain. For he left a bridge. We are going to set fire to Kuiper's bridge. This has already been done. If it is true that Israel's religion is build upon the broad foundation of the original pagan religions of humanity Israel's religion is not something essentially different, positively unique, in a class all by itself. If Kuiper wishes to maintain that God took His starting point in the elements of an original pagan religion he must stop prating about the uniqueness of Israel's religion. Let us at least be fair. Let us not attempt to be everything at once. He who attempts it, is nothing. Let us be something.

We shall now examine the evidence upon which Kuiper bases his views. Kuiper seeks to establish his views by informing his readers that there are certain elements common to both the so-called original (pagan) religion of humanity and the religion of Israel. And the term "common element" applies, according to Kuiper, to the exterior of both religions and to the Gods served. The author mentions an element common to the exterior of both religions. The element mentioned is the rite of circumcision. This rite was already in existence elsewhere. Let us quote the author. "That also explains it that God adopted for the religions of His chosen race some forms already in existence elsewhere, as the rite of circumcision, for instance." This is something we do not deny. Kuiper also has it that the two religions—the original pagan religion of humanity and the religion of Israel—had a God in common. The ancient pagan, according to Kuiper, served the same God which the saints of Israel served. Let us once more listen to the author. "Israel's religion was built on the broad founda-

tion of the original religion of humanity Therefore those attributes of God which are revealed in nature, as His omnipotence and omniscience, are more prominent on the pages of the Old Testament than in the New." It is Kuiper's view that both the ancient pagan and the devout among Israel were serving the same almighty and omniscious God. When was, then the common element in both religions? The almighty and the all-knowing God. And because this and other common elements were there, God could take His starting point in this original pagan religion.

Kuiper also speaks of obvious resemblances between both religions. In their anxiety, writes Kuiper, to prove the uniqueness of Israel's religion, they (the well-meaning Christian teachers and students) have been too ready to deny obvious resemblances between it and other religions.

Reading carefully the paragraphs from which the above assertions were taken one perceives at once that it is the view of the author that not merely in a formal but in a material sense did the religion of Israel resemble this original religion of humanity. In a material sense were there elements common to both religions. This is clear from statements such as these: "In other religions it was man that sought *God*; in this unique religion it was *God* that sought man." Both times the name God is written with a capital letter, indicating that the one true God is meant both times. And then this: "Israel's religion was build upon the broad religion of humanity Therefore those attributes of God which are revealed in nature, as His omnipotence and omniscience are more prominent on the pages of the Old Testament than on the New." Also this statement makes it plain that, according to Kuiper, the ancient pagan was serving the same God which the saints in Israel were serving. In a material sense, therefore, the two religions were similar.

Is it true that, in a material sense, there were elements common to both religions, the original pagan religion of humanity and the religion of Israel? No, indeed. This cannot be, for the reason, as Kuiper himself admits, that the religion of Israel was essentially different, positively unique, in a class entirely by itself.

Being in a class entirely by itself there can be no elements or properties common to it and to that so-called original religion of humanity. Having a common property or element the two religions could be included in a main class, thereupon divided into sub-classes. The common element would be the genus and each of the sub-classes, a species of the genus "common element." It is as Kuiper informs his readers: the Christian religion cannot be co-ordinated with other religions. It is no species of the genus religion in the traditional logical sense. If so, there would be elements common to it and to other religions, and the various religions, including the Christian religion could be included in another class. The Christian religion is a *sui generis*, that is to say, it is so unique that it can be included in no class. For that

reason God did not take His starting point in an original pagan religion. How strange that Kuiper, after having insisted that Israel's religion must be placed in a class entirely by itself, asserts immediately thereupon, that God took His starting point in a pagan religion. It goes to show that Kuiper was not at all sensible of the implications of the assertion that the religion of Israel is in a class all by itself.

And now the question: What is the uniqueness of Israel's religion? Wherein does it differ from all other religions? Kuiper's answer reads as follows: "Let me put it this way: in other religions it was man that sought God; in this unique religion it was God that sought man." Is the answer correct? It is not. It is asserted that the devotee of the false religion seeks God, the true God. My Bible tells me that such a one does not seek God. "The fool hath said in his heart, There is no God" (Ps. 14:1). "God looked down from heaven upon the children of men, to see if there were any that did understand, that did seek God. Every one of them is gone back; they are altogether become filthy, there is none that doeth good, no, not one.... They have not called upon God" (Ps. 53:2-4). "Wherefore does the wicked condemn God?" (Ps. 10:13). "The wicked are estranged from the womb; they go astray as soon as they are born, speaking lies" (Ps. 58:3).

The Bible is God's word. I think we can take God's word for it that the wicked do not seek God.

The depraved sinner does not seek *the true* God, but he seeks *a God*, namely, the product of his own corrupt imagination. Such are the plain teachings of Scripture. "And now they sin more and more, and have made them molten images of their silver, and idols according to their own understanding, all of it the works of the craftsman; they say of them, Let the men that sacrifice kiss the calves" (Hosea 12:2).

Then, too, it is beside the truth to say that the difference between these other religions and this unique religion is that in these other religions man seeks god (a false God) and that in this unique religion God seeks man. Fact is that in these other so-called religions the devotee imagines that the false God whom he serves also seeks him. We shall quote Bavinck. "In de eerste plaats verlangt het religieus geloof een God van nabij en niet van verre, Hd. 17:27; het was daarom ten allen tijde overtuigd van de verschijning der Goden in eene of andere gedaante, onder een of ander teken, op eene of andere plaats. Heilige plaatsen, heilige tijden, heilige beelden zijn er bijna in iedere Godsdienst. De goden zijn niet aan de menschen gelijk en leven niet met hen op gelijken voet; het profane gebied is van het gewijde afgezonderd; maar de goden wonen toch bij en onder de menschen op bepaalde plaatsen, in bijzondere voorwerpen, en deelen hun zegen op bepaalde tijden mede. De idolatrie (opgevat in den ruimsten zin) is geboren uit een behoefte aan een God van nabij" (Dog., Vol. I, p. 338). And how about the Christian religion, this unique religion? God seeks His own, therefore they seek Him.

Kuiper's statement of the difference between the unique religion and these other religions actually implies that some men, countless numbers of them, seek the one true God, yet find Him not. For Kuiper has it that only in the true religion does God seek men and is consequently found by men. Here again the author is at variance with Scripture. Christ takes pains to tell us that those who seek find, that unto those who knock shall be opened, and that those who ask receive. Let no one say that when Kuiper avers that in these other religions man seeks God, he had in mind not the true God but the false god of the heathen. Such is not the case, for God is written with a capital letter.

And finally, that Kuiper gives his readers to understand that in these other religions God does not seek man means that he overthrew completely his entire theory of common grace. According to this theory God loves and blesses the reprobate ungodly. Kuiper devotes one whole chapter to its defense. He regards the theory as an exceedingly important doctrine. Let us listen to him. "It is my intention to write, not on the value of common grace in general, but specifically on the importance of this truth for the church of today.... Turning now to our subject, I wish to direct attention from some six viewpoints to the exceeding importance of the doctrine of common grace for the church of today." And yet the author sweeps this exceedingly important doctrine aside by a few masterly strokes of his mighty pen. *For how can it be that God loves and blesses the reprobate if he refuses to seek Him?*

It appears that Kuiper failed to discover the unique properties of the one true religion. The uniqueness of the true religion was revealed unto the Apostle Paul. Let us hear him. "Be ye not unequally yoked together with unbelievers; for what fellowship hath righteousness with unrighteousness? and what communion hath light with darkness? And what concord hath Christ with Belial? or what part hath he that believeth with an infidel? And what agreement hath the temple of God with idols? For ye are the temple of the living God; as God hath said, I will dwell in them and walk in them; and I will be their God, and they shall be my people," (II Cor. 6:14-17).

The following terms and names are expressive of the uniqueness of the true religion: righteousness, light, Christ, believe, temple of God, living God, dwell in them, walk in them, their God, my people.

The following terms are expressive of the uniqueness of "these other religions": unrighteousness, darkness, Belial, infidel, idols.

And what is the relation which this "unique religion" sustains to "these other religions"? No fellowship, no communion, no concord, no part, no agreement. According to the Apostle Paul this "unique religion" and these "other religions" have absolutely nothing in common. They do not even resemble each other. There are no elements whatsoever common to both.

According to Kuiper, on the other hand, there *are* elements common to both. There are certain resemblances. If the Apostle Paul is right—and he is right—Kuiper is wrong.

And now think of it, according to Kuiper, God took His starting point in these “other religions.” Kuiper has it, therefore, that the holy and the righteous God took His starting point in *darkness*, in *unrighteousness*, in *an idol*, *the image of a false god*, in *Belial*, in *unbelief* or *superstition*. The religion of Israel, which is the religion of righteousness and light is built, according to Kuiper, upon the broad basis of *unrighteousness*, of *darkness*, of *superstition*, on the broad basis of *idolatry* and *Belialism*.

And once more, what is the evidence which is made to serve as a basis for Kuiper’s view? The fact that circumcision as a rite prevailed, not only among the Hebrews but also among other Semetic races of that day. Kuiper will be ready to admit, I think, that only in a formal sense did this rite, as it prevailed among the Hebrews, resemble this same rite as it was practiced by, let us say, the Edomites. This formal resemblance in no wise proves that God, in a material sense took his beginning in the original pagan religion of humanity. And it is Kuiper’s view, as we have already made plain, that God did this very thing.

The next matter to which Kuiper calls the attention of his readers is that this “unique religion” and “these other religions” have a god in common. The original pagans of humanity were serving the very same god—the true God—which the devout Hebrew served. Here, too, Kuiper errs grievously. The pagan of that day paid homage to the product of his own imagination—a false god. It is the plain teachings of Paul, is it not, that the Christian religion and the pagan religion have nothing in common. Hence there can be no common god.

Our conclusion is that God did not take a beginning in the original pagan religion of humanity, that this religion served as no basis for the religion of Israel.

There still remain a few matters to which we wish to attend. Kuiper gives us to understand that in the “original religion of humanity” God, the true God, does not seek man. We agree. God does not seek the pagan, as the god of his corrupt religion. Kuiper must not think, however, that God, the true God, fails to seek the pagan at all. There is nobody whom God does not seek. He even seeks the devil. He did so in Paradise for the purpose of announcing unto the serpent the curse. God seeks the pagan, the ungodly. He makes known unto them that the various elements of their religion are an abomination in His sight—the sacrifice, the idol, the pseudo-god, the wicked himself, his prayer, his good works.

How did Kuiper ever come to send a book into the world the pages of which assert that God took His point of beginning in darkness and unrighteousness? The theory of common grace is responsible for this. According to this theory, those “other religions” which God de-

nounces as an abomination in His sight, are constituted of elements which are good, pure, noble. These can be used as a starting point, as a foundation.

Kuiper warns us not to forget that common grace underlies Israel’s religion. To remember this, asserts the author, will strengthen us in our warfare with the critics. Kuiper means to say that we will increase our power of resistance if we embrace the view that common grace underlies the religion of Israel. Having become stronger, we will be able to deal the opponent some telling blows. Let us see. What is the view of the higher critic? That Israel’s religion is an outgrowth of paganism. What are the implications of the theory of common grace? That Israel’s religion is an outgrowth of paganism. Kuiper and the higher critics, it appears, are in full agreement. When two hostile parties agree, war ends. Common grace, instead of intensifying hostilities, puts an end to them. Common grace, it is plain, is no stimulant, but a pacifier, no nerve-tonic but a sleep-tonic. Beware of the pretender to medical skill, I mean a quack. Leave his patent medicines alone.

If the soldier of the cross would be strong in his warfare with the devil let him take unto himself the whole armour of God that he may be able to withstand in the evil day, and having done all, to stand. Let him have his loins girt about with truth. He should have on the breast-plate of righteousness. His feet should be shod with the preparation of the gospel of peace. Above all the shield of faith he should take, wherewith he shall be able to quench all the fiery darts of the wicked. And then let him take the helmet of salvation and the sword of the spirit, which is the word of God: praying always with all prayer and supplication in the spirit, and watching thereunto with all perseverance and supplications for all the saints (I Phil. 6:13-18).

God did not in a material sense take His starting point in a pagan religion. And this is the question between the believing scholar and the higher critic. The higher critic reasons thus: There are obvious resemblances. These resemblances imply that *Moses* adopted the system of rituals of his neighbors together with the supposed realities which these rites as symbols designated.

Neither in a formal sense did God take His starting point in a pagan religion. This does not mean that in respect to the exterior of Israel’s religion and these other religions there were no resemblances. There are. But we must not explain these resemblances as Kuiper and the higher critics do. Or rather, we must not draw their conclusions. These are matters to which we hope to attend in a following article.

In conclusion I wish to say this that things are developing at an alarming rate of speed in the Christian Reformed Church. If no reaction sets in it will not take long before the church is thoroughly modern. Kuiper’s book was read by the leaders in the church. No one as yet, objected to the views which are criticized in this paper.

G. M. O.

AAN MIJN VRIEND IN HET WESTEN

Grand Rapids, 15 Nov. 1926.

Amice fraterque!

Het is wel een drukke wereld tegenwoordig voor me, maar ik moet je toch even een lettertje schrijven. Als ik wachten zal, totdat het wat minder druk is, dan komt er van brieven schrijven nooit wat. Het is wel wonderlijk in het leven. Vroeger meende ik ook wel eens, dat ik het druk had, en dacht ik wel eens, dat er wel een tijd zou komen, waarin het werk, dat op een bepaalden tijd klaar moet, een beetje zou verminderen, en dan droomde ik wel eens van een schoonen tijd van kalme studie. Maar meer dan een droom is dat nooit geworden. Het werk vermenigvuldigde zich altijd door, en als men mij vroeger had verteld, dat er een tijd zou komen, waarin ik zou moeten doen, wat tegenwoordig mijn taak is, dan had ik zeker gedacht dat het nooit zou kunnen. Van kalme uurtjes is nooit sprake meer. Ik moet eigenlijk alles "in the hurry" doen. In de hurry studeeren, in de hurry het werk doen in de gemeente, in de hurry schrijven en spreken, in de hurry slapen en in de hurry eten. En toch, het is ook nog weer wonderlijk, hoe de Heere kracht schenkt, gevoel ik mij nooit in de hurry. Ik had vroeger nog wel eens een oogenblik, dat ik dacht: "Jonge, zou je wel klaar komen op tijd?" Maar dat is thans nooit meer zoo. Ik vind het een heerlijke tijd om te leven en heb veel vrede.

Maar je zou misschien wel denken, dat ik aan het confessies schrijven was. Ik wou maar zeggen, om weer op mijn verhaal te komen, dat je nooit een brief kreeg, als ik zou wachten op een kalm uurtje, waarin ik nu eens rustig kon zitten schrijven. En toch wil ik je even schrijven. Ik heb nog niet weer van je gehoord, sedert ik je het laatst sprak en we moeten toch de correspondentie een beetje ophouden. En nu verwacht ik eigenlijk wel, dat ik je zal spreken vóór je dezen brief leest. Maar dat komt, doordat de Standard Bearer de brieven altijd zoo laat bezorgt. Het neemt hem tenminste veertien dagen, om een briefje te bestellen. Hij gaat er eerst eens op z'n dooie gemak mee naar den drukker, komt er dan nog eens weer mee bij mij, om te laten zien, dat de brief nog in goede orde is, gaat er dan nog eens mede naar den drukker, en dan eindelijk denkt hij er eens aan, dat het toch wel eens tijd wordt, om mijn brieven te bestellen. En dan is hetgeen ik schreef soms ook al weer oud nieuws geworden. Enfin, daar is ook al weer niets aan te doen. Ik moet je toch even schrijven.

Allereerst dan maar, dat hier door 's Heeren zegen alles goed is. Het gaat in onze gemeente boven alle verwachting. Ik verwacht, dat ons kerkgebouw spoedig klaar zal zijn. Het begint er werkelijk op te gelijken, dat we een jaar na datum van onze uitwerping uit het oude kerkgebouw, ons nieuwe gebouw zullen kunnen in gebruik nemen. Nu, dat zal voor de gemeente een blijdschap zijn! Men begint er ook naar te verlangen. Dat

kan ik uit hetgeen ik zoo nu en dan hoor wel opmerken. Wij vergaderen natuurlijk nog altijd in ons basement, en we zitten daar op zulke klapstoeltjes, je weet wel. En nu hoorde ik daar enkele maanden geleden niets van. Doch nu de tijd aanbreekt, dat het kerkgebouw bijna klaar is en spoedig in gebruik zal genomen worden, nu zijn die klapstoeltjes opeens veel nauwer en harder en ongemakkelijker, in één woord veel klapstoeltjesachtiger geworden. Maar men gaat er toch maar getrouw op zitten, vier keer op een Zondag. Er is ook geen klagen bij ons, dat jong en oud niet naar de kerk komt, want de stoelen zijn altijd bezet. Ik verblijd mij daarin, amice, en zie er een teeken in, dat de Heere met ons is en dat Hij ons niet heeft verlaten, schoon de menschen ons uitwierpen in de boosheid huns harten. Wat is het anders wonderlijk gegaan. Toen men ons plotseling uit het oude kerkgebouw wierp was het bar winter, een voet sneeuw lag er en het vroom, dat het kraakte. Waar zouden we heen? Doch de Heere zorgde en we mochten de feestdagen en de Zondagen er tusschen toen vergaderen in een community-hall in Franklin Park. Daar was toen juist genoeg ruimte voor een twaalf à dertien honderd menschen, als we ze er inpakten als haring in een ton. En de gemeente was er wel, daar kunt ge op rekenen. Ik vergeet van mijn leven niet weer, wat er door mijn ziel ging, toen op dien bewusten Kerstmorgen ik de gansche gemeente samen zag in de Community-Hall. Als men er op gerekend had van de tegenpartij, dat velen wel bij de oude steenhoop zouden blijven, indien men ons maar plotseling in de sneeuw zette, dan had men zich toch deerlijk vergist. Later moesten we naar een gebouw down-town. Maar of het al vroom of regende of sneeuwde, en of de straten al glad bevroren waren, zoodat je haast wel naar de stad kon glijden, de gemeente bleef opkomen en de Heere heeft gezorgd, dat ze niet werd verstrooid. Ik heb mij over al die dingen wel eens verwonderd. Dat is geen menschenwerk, amice. Dat is Gods werk. En zoo is het ook gegaan met onze gebouwen. Waar zou men eigenlijk in de stad een geschikte plaats kunnen vinden, om voor onze gemeente kerkgebouw en pastorie te bouwen? En toch, mooier en geschikter plaats, dan die de Heere voor ons had bewaard, is er in heel de stad niet. En wanneer zouden we nog eens klaar komen? En waar zou al het geld vandaan komen? Och, amice, wij hebben die vragen niet eens gedaan. De Heere had ze eigenlijk reeds beantwoord, eer wij vroegen. De Heere zorgde voor de plaats, de Heere leidde ons met spoed, de Heere opende de harten en met geopende harten gaan de beurzen vanzelf. En zoo kwam het, amice, dat we geld genoeg kregen, om bij het einde van dit jaar een kleine honderd en tien duizend dollars te betalen op de eigendommen, die we mochten bouwen. En de zaak staat thans zoo, dat we allen blijde zijn, dat we het oude kerkgebouw moesten verliezen. We zijn thans ook nog in een veel betere buurt. De standplaats van het oude kerkgebouw was vroeger wel goed, maar deugt thans toch niet meer, daar de menschen hoe langer zoo meer naar het zuidoostelijk gedeelte van de

stad verhuisden en nog steeds verhuizen. Het gaat mij soms haast wel al te voorspoedig, amice. Er is ook een gevaar in voorspoed. Als de Heere ons ook slechts genade schenkt, om bij dit alles klein en ootmoedig te blijven, en Hem alleen de eere te geven van alles, dan zal het wel gaan. Daaraan is dan ook behoefte, want wie zijn wij, dat we ons zouden verheffen voor den Heere.

Je moet me maar vergeven, amice, dat ik zooveel over eigen gemeente schrijf. Waar het hart vol van is, loopt de mond van over, is 't niet zoo? Met de overige, nieuwe gemeenten gaat het ook goed. Byron Center is altijd volmoed en men hoort altijd het goede van haar. Vrede en liefde woont in haar midden en de Heere zegent den arbeid. Hudsonville is druk aan 't bouwen met haar kerkgebouw en zal dat ook wel eerlang in gebruik kunnen nemen. Als het klaar is zullen we wel eens een brief uit Hudsonville in de Standard Bearer krijgen. Met de gemeente daar gaat het ook zeer best. Ook in Grandville Ave. gaat het goed, ofschoon natuurlijk zulk een stadsgemeente een zwaarder strijd heeft, dan de gemeenten op het platteland. De gemeente moest eigenlijk een eigen leeraar hebben. Munster is klein maar dapper. Men is hartelijk blij, dat men de stap heeft genomen, om de kerk te verlaten. Er is ook in South Holland, dat daar dicht in de buurt ligt, veel volk, dat de waarheid is toegedaan. Ik moet daar binnenkort heen te preeken. Waupun moet ge niet vergeten. Dat is een bloeiende gemeente geworden en er heerscht ook daar een goede geest. Ik verwacht ook, dat men eerlang in Holland, Mich., de knoop wel zal doorhakken. We hebben daar vele vrienden, amice, ik bedoel vrienden van de waarheid. En die kunnen het op den duur in de oude kerk niet uithouden. Je zult daar later wel van hooren.

Ook uit jullie buurt hoor ik verblijdende dingen. Wel is alles niet, zooals we het gaarne zagen. Dat weet je ook wel, en daar zullen we verder maar niet over schrijven. Er zijn dingen, waarover we ons bedroeven. Maar ook dat komt zeker terecht, hoe dan ook. Ik ben daar in het minst niet bang voor, amice. Voorts hoor ik, dat het in Doon goed gaat. De kerk is daar vol des Zondags, en de arbeid wordt gewaardeerd. Ik verblijd mij daar van harte over. Sioux Center zal ook organiseren, zooals je weet, en we zullen daarom spoedig elkanders aangezicht weer eens zien, al is het dan ook slechts voor een paar dagen.

Ik verheug mij er ook in, dat het werk van onze studenten gewaardeerd wordt. De jonge mannen hebben het ook druk, amice. Ze moeten heel wat studeeren en dan bovendien nog elken Zondag uit te preeken. Dat beteekent nogal wat. Die preeken moeten ook gemaakt worden. Ze kunnen ze ook al niet uit den mouw schudden. En ik zeg je nog eens, amice, dat alleen booze tong rondfluistert, dat ze met onze preeken voor de gemeenten verschijnen. Ze leveren met Gods hulp hun eigen werk.

Mijn brief wordt eigenlijk al weer te lang. Ik wou anders nog even je aandacht vestigen op enkele pennevruchtjes van Ds. Karel (niet Jan van Munster) Fortuin. Hij schrijft enkele artikeltjes in "Onze Toekomst" en

geeft daarin ook nog wat ten beste over gemeene gratie. 't Is een wonderlijk mengsel, dat hij opdischt. Hij vertelt je daar, nota bene, eventjes, dat er nog heel wat goeds en heerlijks in de schepping is overgebleven en dat Gods volk dat mag waardeeren met dankbaarheid! Nu, waarheden als koeien, zou men zeggen, is 't niet, amice? Maar hij schijnt toch maar te meenen, dat hij in die artikelen duchtig aan 't vechten is tegen ons! O tempora, o mores! zou Cicero zeggen (dat was een man, die je nooit gekend hebt, maar die dat uitriep als het hem begon te schemeren). Nu, men hoort in Borculo toch ook nog klokjes luiden en het is ook niet zoo'n wonder, dat men niet recht weet, waar de klepel hangt. Ik hoop, dat Ds. Fortuin niet boos wordt als hij dit zou mogen lezen, want het is in de beste goeigheid gezegd, amice. Jij weet dat wel. Maar als men toch de pen zwaait, zooals Ds. Fortuin, dan moet men toch ook der zake eenigszins kundig zijn. En als men een tegenstander wil bestrijden, dan moet men er toch maar niet wild op los schieten, maar eerst eens gewaar worden, waar ergens die tegenstander staat. Anders schiet men in de lucht, of men vermaakt zich met schietoefeningen op een stroopop. En daar is ook Borculo's kruut nog te goed voor.

Maar ik moet eerst weer eindigen. Mijn hartelijke groeten aan de vrienden daar. Ook in Rock Valley. Men moet daar ook maar spoedig organiseren. Doch daarover later eens.

Des Heeren zegen toegewenscht.

Je vriend en broeder in den Heere,

H. HOEKSEMA.

ONS' PROTEST

(Vervolg)

III. In het derde punt leert de Synode: . . . "dat God zonder het hart te vernieuwen zoodanigen invloed op den mensch oefent, dat deze in staat gesteld wordt burgerlijk goed te doen . . ."

1. Volgens de Schrift ontvangt de natuurlijke mensch geen genade van God, buiten Christus, waardoor hij werken kan verrichten, die in zedelijken zin voor God goed zijn. Dat de onwedergeborene, en met name de verworpene, burgerlijk goed kan doen, is dus niet te rijmen met Schrift en Belijdenis.

Bewijs uit de Schrift:

Rom. 7:7, 8: "Daarom dat het bedenken des vleesch vijandschap is tegen God; want het onderwerpt zich der Wet Gods niet; want het kan ook niet; en die in het vleesch zijn, kunnen Gode niet behagen."

Rom. 14:23b: "En al wat uit het geloof niet is, dat is zonde."

Efeze 2:1: "En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden."

Jer. 13:23: "Zal ook een Moorman zijne huid veranderen? of een luipaard zijne vlekken? Zoo zult gijlieden ook kunnen goed doen, die geleerd zijt kwaad te doen."

Rom. 3:9-13: "Wat dan? Zijn wij uitnemender? Ganschelijk niet; want wij hebben tevoren beschuldigd beiden Joden en Grieken, dat zij allen onder de zonde zijn. Gelijk geschreven is: Er is niemand rechtvaardig, ook niet één. Er is niemand, die verstandig is, er is niemand, die God zoekt. Allen zijn zij afgeweken, tezamen zijn zij onnut geworden. Er is niemand, die goeddoet, er is ook niet tot één toe. Hunne keel is een geopend graf; met hunne tong plegen zij bedrog. Slangenvenijn is onder hunne lippen. Welker mond vol is van vervloeking en bitterheid. Hunne voeten zijn snel om bloed te vergieten. Vernieling en ellendigheid is in hunne oogen, en den weg des vredes hebben zij niet gekend. Er is geen vreeze Gods voor hunne oogen."

Ps. 14:6: "Zij zijn allen afgeweken; tezamen zijn zij stinkende geworden; er is niemand die goed doet, ook niet één."

Ps. 53:2, 4: "De dwaas zegt in zijn hart: Er is geen God; zij verderven het, en zij bedrijven gruwelijk onrecht; er is niemand, die goed doet. Een ieder van hen is teruggekeerd; tezamen zijn zij stinkende geworden; er is niemand, die goed doet, ook niet één."

Pred. 7:20: "Voorwaar, er is geen mensch rechtvaardig op aarde, die goed doet, en niet zondigt."

Bewijs uit de Confessie:

Cat., Z. 3, Vr. 8: "Maar zijn wij alzo verdorven, dat wij ganschelijk onbekwaam zijn tot eenig goed en geneigd tot alle kwaad?" Antw.: "Ja wij; tenzij dan dat wij door den Geest Gods wedergeboren worden."

Zond. 24, Vr. 62: "Maar kunnen onze goede werken niet de gerechtigheid voor God of een stuk daarvan zijn?" Antw.: "Daarom, dat de gerechtigheid, die voor Gods gericht bestaan kan, gansch volkomen en der wet Gods in alle stukken gelijkvormig zijn moet, en dat ook onze beste werken in dit leven alle onvolkomen en met zonden bevlekt zijn."

Zond. 33, Vr. 91: "Maar wat zijn goede werken?" Antw.: "Alleen die uit waar geloof, naar de wet Gods, alleen Hem ter eere geschieden, en niet die op ons goeddenken of op menselijke inzettingen gegrond zijn."

Canones III en IV, 1: "Maar door het ingeven des duivels en zijnen vrijen wil van God afwijkende, heeft hij zichzelf van deze uitnemende gaven beroofd, en heeft daarentegen in de plaats van die over zich gehaald blindheid, schrikkelijke duisternis, ijdelheid en verkeerdheid des oordeels in zijn verstand; boosheid, wederspannigheid en hardigheid in zijnen wil en zijn hart; mitsgaders ook onzuiverheid in alle zijne genegenheden."

Canones III en IV, 4: "Wel is waar, dat na den val in den mensch eenig licht der natuur nog overgebleven is, waardoor hij behoudt eenige kennis van God, van de natuurlijke dingen, van het onderscheid tusschen hetgeen betamelijk en onbetamelijk is, en ook betoont eenige betrachtiging tot de deugd en tot uiterlijke tucht. Maar zóó ver is het van daar, dat de mensch door dit licht der natuur zoude kunnen komen tot de zaligmakende kennis Gods, en zich tot Hem bekeeren, *dat hij ook in natuurlijke en burgerlijke zaken dit licht niet recht gebruikt;*

ja veelmeer ditzelve, hoedanig het ook zij, op onderscheidene wijze geheel bezoedelt en in ongerechtigheid ten onder houdt; en dewijl hij dit doet, zoo wordt hem alle verontschuldiging voor God benomen."

Ned. Gel. Bel., Art. 14: "... hebbende zijne geheele natuur verdorven; waardoor hij zich schuldig gemaakt heeft des lichamelijken en geestelijken doods. En in al zijne wegen goddeloos, verkeerd, en verdorven geworden zijnde, heeft hij verloren alle zijne uitnemende gaven, die hij van God ontvangen had, en heeft niet anders overig behouden dan kleine overblijfselen daarvan, dewelke genoegzaam zijn om den mensch alle onschuld te benemen; overmits al het licht, dat in ons is, in duisternis veranderd is, gelijk de Schrift ons leert, zeggende: Het licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft het niet begrepen; alwaar de heilige Johannes de menschen duisternis noemt. Daarom verwerpen wij al wat men hiertegen leert van den vrijen wil des menschen, aangezien de mensch niet dan een slaaf der zonde is, en geen ding kan aannemen, zoo het hem uit den hemel niet gegeven zij. Want wie is er, die zich beroepen zal iets goeds te kunnen doen als uit zichzelf, daar toch Christus zegt: Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, die Mij gezonden heeft, hem trekke? Wie zal met zijnen wil voorkomen, die daar verstaat, dat het bedenken des vleesches vijandschap is tegen God? Wie zal van zijne wetenschap spreken, zien, dat de natuurlijke mensch niet begrijpt de dingen die des Geestes Gods zijn? Kortelijk, wie zal eenige gedachte voorstellen, dewijl hij verstaat, dat wij niet bekwaam zijn van ons zelve iets te denken, als uit ons zelve, maar dat onze bekwaamheid uit God is? En daarom hetgeen de apostel zegt, behoort met recht vast en zeker gehouden te worden, dat God in ons werkt beide het willen en hetwerken, naar Zijn welbehagen. Want er is noch verstand, noch wil, den verstande en wille Gods gelijkvormig, of Christus heeft ze in den mensch gewrocht; hetwelk Hij ons leert, zeggende: Zonder Mij kunt gij niets doen."

Dit is het protest, zooals wij het indienden. De volgende keer komen we nog kortelijks op dit protest terug, om dan vervolgens te letten op het antwoord dat de Synode daarop gaf.

D. JONKER.

TRUE REST

Rest is not quitting the busy career;
Rest is the fitting of self to the sphere;
'Tis the brook's motion, clear without strife,
Fleeing to ocean, after its life.
Deeper devotion nowhere hath knelt,
Fuller emotion heart never felt;
'Tis loving and serving the highest and best,
'Tis onwards, unswerving, and that is true rest.

—T. Sullivan Dwight.

DR. BOUMA'S NEW PLATFORM

In our previous article we subjected the so-called principles of the National Union of Christian Schools to a careful scrutiny. It became plain that these principles should not be made to serve as a basis for our Christian schools. For they are woefully deficient. Indefiniteness and vagueness are their chief characteristics. They are exceedingly brief and contain loopholes sufficiently large for the heretic to crawl through.

Yet Dr. Bouma, in that paper of his which we are criticizing, refers to these principles as "commendable statements of the principles underlying the instruction of our schools." He informed his audience that the Christian school should no longer be permitted to rest upon the confession. The three Formulas of Unity of the Reformed Churches should not be regarded as a fit basis for the Christian School. They must, by all means, be set aside to make room for some such statements of which the principles of the Union may be regarded as an example. The Three Formulas of Unity (I am quoting Bouma) are not an adequate platform for our Christian School movement. They are ecclesiastical Standards but they are not intended to be and should not be looked upon as an adequate platform for the Christian School movement. In the propagation of the Christian School idea we should do all within our power to avoid and eliminate the ecclesiastical and denominational setting which seems to linger even in the minds of many supporters of the movement. If we should adopt these denominational standards as the platform of the movement, we should revert to the ecclesiastical basis which the movement has discarded some time ago. I do not condemn, wrote the doctor, reference to the Reformed church standards in the constitution of our societies, such as are found in most of them today, but we should remember that such references are merely a convenient, but very imperfect characterization of the principles upon which the school stands. In fact, all we have in these standards (and let it be understood that I am speaking from the point of view of the Christian school movement) is a statement of certain theological implications of the Christian world and life view which we seek to inculcate in our schools. Now as such these formulas of Unity may be referred to in our constitution, but it should not escape our attention that as such they are but a convenient label. They are by no means and under no considerations the one and real basis for our Christian school movement.

As ecclesiastical standards these formulas form the basis for all teaching and preaching in the Reformed and Christian Reformed Churches. These Formulas are, hence (I am still quoting Bouma) in a very real sense the basis, the foundation, of the particular churches which have adopted them. But these Three Formulas of Unity of the Reformed Churches are not to be looked upon as the Three Formulas of Unity of the Christian school movement. After all the adoption of certain standards of a given denomination is a church matter, an ecclesias-

tical affair, and our schools are not church schools. This in no wise militates against the standards of any church. It is only plain recognition of the fact that church affairs must be church affairs and that the school movement does not belong to these. If we wish to mention the church standards in our constitutions, it should be remembered that such mention bears a referential, not an exclusive Character; just as for example a good presbyterian standing on the same foundation as do we in the school movement might include a reference to the standards of his denomination, none of which standards are the same as the Reformed churches. For church life and theology a confessional basis is unavoidable and essential. Not so for the Christian school movement. So far Dr. Bouma.

It is plain that the author of the paper which we are criticizing, is of the conviction that a church creed is no fit platform for a Christian school. Let us attend to the reason. It is this: "After all the adoption of certain standards by a given denomination is a church matter, an ecclesiastical affair, and our church schools are not church schools."

According to Dr. Bouma, then, a school, the instruction of which is made to rest upon a creed of a given denomination becomes a church school. And our christian schools may not be church schools.

Is Dr. Bouma correct? Does the adoption of a church creed as the basis of the instruction of an institution of learning convert that institution into a church school? And the answer to this question must be an unequivocal "no." What, let us ask, is a church school? A church school is an institution controlled and governed by the church. It is the church which determines the policies of such a school. Its instructors are appointed by the church, likewise its officials. Of such a school Calvin College is an example. Now I ask, do we place a school under the control of a given denomination when we adopt as a basis for the instruction of that school the creed of that denomination? No indeed. It appears that the reason why the instruction of a Christian school should not be made to rest upon a church creed of a given denomination is of no weight. It does not hold.

Let us attend a little more closely to Dr. Bouma's reason for insisting that a church creed of a given denomination may not enter into the construction of the platform of a Christian school. This being done, such a school, avers the doctor, will have been converted into a church school. We wish to point out that if Dr. Bouma should get his way our schools would cease to be Christian. If Dr. Bouma would have the courage to be consistent he should have to insist that the friends of the Christian school remove from the platform upon which the school is made to rest, the various religious elements, every one of them, including the tenets of his so-called bigger Calvinism. Let us make this plain. Dr. Bouma well knows that the church of Jesus Christ has expressed itself relative to some very important and vital matters. 'The sum total of the various creeds of the

Christian church contains a doctrine of God, of man, of sin, of Christ, of salvation, etc. Keep in mind, now, that Dr. Bouma insists that no church creed shall enter into the construction of the platform upon which the Christian school is to rest. Yet that platform, according to Bouma, must have something to say concerning the vital matters of religion. Also the platform of the Christian school must be constituted of a doctrine of God, of a doctrine of man, of a doctrine of the world, of a doctrine of sin and redemption. And the specific Principles of the Union is composed of a doctrine of man, of a doctrine of God, of a doctrine of sin and redemption. The platform is therefore a creed. Now then, if Dr. Bouma shall succeed in avoiding that the Christian school be placed on a platform constituted of a church creed of a given denomination, he must see to it that the various elements constituting this platform differ *materially* from the elements or doctrines comprising a church creed. In other words, Dr. Bouma's new platform must differ materially from the sum total of the various church creeds. If such be not the case, that is, if Dr. Bouma's new platform turns out to be, in a material sense, a reproduction of a church creed, that platform itself would be nothing else but a church creed. It is plain that if Dr. Bouma hopes to achieve his aim he must furnish the Christian school with a doctrine of God which differs materially from the doctrine of God of any known Christian creed.

Now the question arises whether this should be done. Should the Christian school be made to rest upon a platform which differs materially from the church creeds of Christendom. Let us confine ourselves to the creed of the Reformed churches. Should we adopt as a platform of our Christian school a set of principles which differ materially from the creed of the Reformed churches? May this be done? It may and should be done if it can be proven that the confession of the Reformed churches is a false confession. If, on the other hand, Dr. Bouma is of the conviction that the creed of the Reformed churches is, as near as he can see, a correct formulation of the vital truths revealed to us in Scripture, he may not set it aside, not even as a schoolman. He ought to see that in doing so, he is engaged in setting aside truth, that is, what he holds to be the truth. According to Bouma's own confession, the content of the creed of the Reformed churches is at once the content of his faith. In setting these creeds aside, Dr. Bouma is repudiating his own faith. May he do this? No, indeed, not even as a schoolman. Dr. Bouma shall have to admit this.

Dr. Bouma may not set his creed aside nor can he, providing it is his conviction that what this creed asserts is true. It is a psychological impossibility for one to militate against his own convictions. Only in so far as Dr. Bouma is convinced that what our creed asserts is not true, only in so far as he is able to set this creed aside. And the fact that the doctor is urging the friends of the Christian school to do this very thing, can only mean that he, at least to a degree, has broken with our creed. An examination of the Specific Principles of the Union

will bear me out. Let me adduce a few examples. The Specific Principles assert that "God is triune, that he is the creator of all that is, the sustainer of all that is." These particular assertions are nothing else but a material reproduction of church creeds. Likewise the assertion that God is both transcendent and immanent. As far as these particular assertions are concerned, the specific principles of the union are a church creed. These Principles also contain elements which militate against our creed. (See my former article.) As far as these assertions are concerned, the Principles of the Union are not *our* church creed. It is plain that if Dr. Bouma is to have his way the Christian school must be made to rest upon a platform which differs materially from the creed of the Reformed churches. And this means that Dr. Bouma's platform will be a departure from what we hold to be the truth. I repeat, the thing which Dr. Bouma proposes is possible if he and the friends of the Christian school have broken with the Confession of the Reformed churches. Let me again say that the fact that Bouma appeared before a group of educators with a plan of this kind indicates only too clearly that the doctor, at least to an extent, no longer feels for the truth as set forth in The Three Formulas of Unity. And the Principles which he recommends prove that such is indeed the case.

The task which Dr. Bouma imposes upon the friends of the Christian school is a huge one. These friends must furnish the Christian school with, let us say, a doctrine of God which differs materially from the doctrine of God of any creed of a given denomination. Will they succeed? Fact is that these friends of the Christian school have succeeded in supplying the Christian school with a doctrine of God differing materially from the doctrine of God of the creed of the Reformed churches. The principles assert that God is the absolute sovereign over all. Our Creed asserts no such thing, but the very opposite.

There is another matter to which we wish to call attention. We shall quote the doctor: "The Kantian dualism, reinforced in theological form by Albrecht Ritschl, is the accepted doctrine with most of our would-be liberal theologians today. They insist that science, knowledge is a matter of the intellect, of thought, of the head, but that religion is not thought, is not a matter of intellect, has nothing to do with the head. Religion according to them, is a matter of feeling and volition, of the emotions, of the will. It is a matter of the heart and has nothing to do with the intellect and this same fundamental dualism pervades our educational system at the present time. The public school only teaches knowledge, science. It appeals to the reason of the child. It deals with the head. The home and the church are to furnish the religious training You see the dualism. The divorce is complete." So far Dr. Bouma.

Dr. Bouma denounces, and rightfully so, the dualism pervading our educational system at the present time. Dr. Bouma insists, and correctly so, that we may not

treat the mind of the child as if it were composed of water-tight compartments, and then claim that religion is a matter of only one of such compartments, the heart (Kantian dualism), the head (dead orthodoxy).

In view of the above it is a noteworthy thing that the term faith nowhere appears in the Specific Principles of the Union. And the introduction to these principles reads thus: "The following is an attempt to interpret the more specific religious principles basic to education to which orthodox Christian school communities are committed." The author of these principles calls them 'interpretations.' And he speaks of an *attempt* to interpret. Such expressions as "We believe that . . ."; or "we confess with our mouth and believe with our heart" are altogether lacking. The absence of such statements strangely impresses one who reads. One cannot suppress the question whether the one responsible for these principles was sure of himself, and whether these principles are not meant for the heart but only for the head. In other words, does it not appear as if the author of these principles is treating the mind of the child as if it were composed of a number of watertight compartments. Would not these specific principles, being meant for the head only (so it appears) inaugurate a dualism in the educational system of the Christian school? It is strange that the absence of the term 'Faith' failed to draw the attention of Dr. Bouma.

Dr. Bouma's plan cannot be executed by those who are adhering to the creeds of the church to which they belong. The thing which Dr. Bouma advocates is psychologically impossible. Dr. Bouma's plan is a ridiculous thing. The doctor proposes the impossible.

More than once does Bouma attain to the height of the ridiculous. He would solicit and obtain the co-operation of all non-orthodox Christians. The basis of co-operation must be sufficiently broad to satisfy these various groups. The platform constituting the school of which Bouma dreams must not militate against the creeds of any one of the groups. Such a platform shall have to be amazingly general and vague. But now attend to this: "And should we not, in view of these considerations and in order to obtain the co-operation of various non-Reformed Christian groups, abandon our present distinctly Reformed basis and join hands with our fellow Christians on such a more general Christian basis?" And now attend to the professor's answer: "My reply is a positive and an unequivocal no."

And then this: "To inculcate a positively Christian, the Calvinistic world and life view is the fundamental task of all Christian instruction to put these principles into words is our perennial task." Further on one happens upon this statement: "Neither can the Bible serve as a platform for the Christian school movement." But now if the Bible cannot be used as a platform for the Christian school movement, where does the doctor think to derive his principles from?

We conclude that what the doctor proposes is an impossibility. If we maintain the distinctive character

of our schools we cannot obtain the co-operation of non-Orthodox groups as long as these groups insist on remaining what they are.

It seems to me that the doctor's paper should open men's eyes as to what is really going on. The paper simply indicates that there is an element in the Christian Reformed Church which broke with the creed of the Reformed Church. And they are now scheming to rid the church of this creed.

G. M. O.

HE WILL COME

He will come, He will come;

In a glorious array

When the troubles of earth have all passed away.

As a thief in the night, with His heralds of light,
Bedecked and arrayed with a heavenly might.

In the broad of the day or the dark of the night

When the turmoil shall cease and the judgment and
right,

He shall bring when He comes, when He comes.

He will come, He will come at the end of all time,

When the heavens shall ope

And the trumpet shall chime.

He will come, He will come; whether nations may rave,
To awaken the dead both in sea and in grave.

All races, all sects, whether free, whether slave.

With the word of His power, at an unconscious hour

When the smoke of this earth to the heavens shall
tower.

But the ransomed and blessed He shall save

When He comes.

He will come, He will come

When the elements burn;

And the prophecies filled that foretold His return.

When the earth with its splendor shall be overthrown,
And the regents be servile, He ruleth alone.

When the great and the small shall approach to His
throne.

When the moon and the stars shall be hidden in gloom,
When the good and the bad shall arise from the tomb.

And He judges aright; some to life, some to doom

When He comes.

Then this great dispensation of time will end

When the things foretold with the happenings blend.

Then, not for our works is the blessedness given

And not for our merit we enter in heaven.

When He comes, when He comes.

—Contributed.

In den hemel is het schoon!

Waar men zingt op blijden toon,

Met een altoos vroolijk harte,

Vrij van alle pijn of smarte.

INGEZONDEN

Weleerwaarde Redacteur!

Verleen mij de gelegenheid dit schrijven te plaatsen in uw geëerd blad. Bij voorbaat mijn dank.

Beginselen Werken Door

Wij merkten, in ons voorgaand artikel, op het feit, dat alle beginselen minstens drie elementen bezitten. Deze behooren tot het wezen van een beginsel.

Doch er is meer.

Dat deze elementen alléén genoemd worden sluit niet uit het feit, dat beginselen moeten praktisch worden uitgewerkt. Want wat goed doen principes, of beginselen, indien ze niet aan het leven beantwoorden. Beginselen zijn meer dan looze norma, of utopia's, die schoon schijnen als zij wit op zwart staan, doch die het leven niet raken. Trouwens, zulke beginselen zouden dien naam niet waardig zijn. Wat anders zouden schoone beginselen zijn dan holle klanken! Welke beteekenis zou een beginsel hebben, indien het u niet aan haar gezag onderwierp. Neen, een beginsel dringt het beleven er van. Het eischt een gevolg. Het is als het ware de "effect" op de "cause." Om een voorbeeld te geven: "Coram Deo" is een goed Calvinistisch beginsel, hetwelk beteekent, "te leven in het volle bewustzijn, dat God ons altijd gadeslaat." Iedereen zal toegeven, dat dit een schoon beginsel is. Stel u nu eens voor, dat dit beginsel niet uitgewerkt, dus niet gerealiseerd kan worden. Dan zouden wij als hopelooze stervelingen omkomen. Maar door Gods genade kunnen wij wel terdege zoo leven. Dit eischt, wel is waar, een altijd intieme gemeenschap met de Godheid, doch dit moet ook des Christens wensch zijn. Hij leeft immers voor de eeuwigheid en niet voor den tijd.

Ook moet erkend worden, dat wij nooit de volmaakte uitwerking van zulke beginselen aanschouwen, doch dit doet niets af aan onze plicht. Wij hebben het hier ook niet te doen met werkelijk gerealiseerde utopia's. Het moet ons te doen zijn om het meest volmaakte te veroveren. Dit is onze dure roeping en plicht. Want, I Petrus 1:16: "Zijt heilig, want Ik ben heilig." Om aan de plicht te ontkomen, een beginsel te beleven, maakt ons niet vrij van onze verantwoording. Het leven blijft een streven naar het ideale. En als iemand een Christen is, zal hij op Gods genade steunende, de overwinning behalen. Want: "Door U, door U alleen om 't eeuwig welbehagen." Er blijft dan ook geen greintje over van het nare gemompel: wij kunnen die beginselen toch niet realiseeren op deze zondige aarde. De eerste vraag is nooit de realiseering onzer idealen, doch onze roeping en een bewustzijn van onze relatie tegenover God. Er kon bij ons geen sprake zijn van een gerealiseerde, volmaakte werkelijkheid. Daar is alles te veel relatief voor. Indien in ons streven het ons zoude gelukken om de utopia te behalen, des te beter en zeer gewenscht.

Menigmaal hoort men zelfs uit den mond van Christus-

belijders: "What is the use," het zal ons toch niet baten. Dit nu is geen taal welke een Christen past te uiten. Het gaat hem niet aan, wat het eind-resultaat zal zijn, hij moet strijden. Lakschheid is duivelsch. Al zou het zijn, alsof de zake Gods verloren ging, toch is het onze plicht om te volharden, want wat Gods zaak is moet triomfeeren. Onze roeping is daarom ook altijd: "Ora et Labora."

Als we onzen plicht gaan verzaken, en de beginselen laten verwaarloozen, dan — en ik schrijf dit bezielt met heiligen eerbied — slaan wij God in Zijn aangezicht. Want als God ons beginselen of ordinantiën geeft, waaruit en waarnaar wij zullen leven, moeten wij ze in dank aannemen. Gods daden zijn nooit doelloos.

In den absoluten zin genomen zijn er slechts twee uitgangspunten, waaruit de menschheid leeft. Men leeft of uit het beginsel der zonde, of uit dat van genade. Er bestaat nu eenmaal geen derde beginsel waaruit men kan leven. Zou men de mogelijkheid willen voorstellen, dat iemand uit beider beginsel kan leven? Dit is in de laatste jaren wel zoo beweerd, doch een bewering maakt het nog geen waarheid. Als men zegt, dat iemand die uit het beginsel der zonde leeft ook nog goede werken kan doen, die dan bij God voor zulks gerekend worden, dan beteekent dit, dat men toch ook moet leven uit het beginsel van genade. Dit wordt wel niet met woorden beweert, doch het is het resultaat van de argumentatie. Volgens zulke logika zoude men zeggen, dat wit zwart is en zwart wit. Als wij dit woord "goed" gebruiken, dan bedoelen wij het absolute goed. Waarom ik dit woord goed zoo beschrijf, is om het gemakkelijk te maken voor degenen die spreken over relatief goed, en wat dies meer zij. Eigenlijk, in den absoluten zin behooren wij te spreken alleen van "goed" als zoodanig. Iets, dat relatief goed is, behoort zeker niet in de categorie van het absolute. God is goed. Alles wat den naam goed draagt en toch niet aan dit — absolute — goed beantwoordt, is in dien zin dien naam niet waardig. Want niet-goed kan niet terzelfder tijd goed zijn. Dat is onzin. Een ding behoort vast te staan, nl., dat men niet uit tweeërlei beginsel kan leven. De Franschman weet het beter, hij spreekt van "Les idéés marchent." Dit beteekent, "beginselen werken door." En dit terecht zoo; indien zulks niet het geval was — en dit schijnt het wel niet te zijn met de Synode van 1924, en ook die van 1926 — dan zou men op het standpunt komen te staan van het Modernisme. Elk mensch leeft uit een zeker beginsel. Een persoon kan niet uit twee tegenover-elkander-staande beginselen leven. Het is het eene of het andere. De Franschman bedoelt met zijne zinsnede hetzelfde wat de Heere Jezus eenmaal zeide: "Gij kunt geen twee heeren dienen." Als men uit het beginsel der zonde leeft, dan kan men niet uit het andere leven. Dit beginsel der zonde neemt den geheelen mensch in zijne macht, zoodat deze op elk terrein des levens ook daaruit leeft. Zulk een persoon wordt in zijn denken, doen en laten gemotiveerd alleen door dat beginsel. (Wordt vervolgd.)